"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje $1.50
Amerikoje $1.25
Apgarsinimų kainos klausiant laišku.
Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co
Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 900,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application.
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 27 Telephone: So. Boston. 506-M.
SO. BOSTON, MASS., 6 LIEPOS-JULY, 1921 M.
"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act ofMarch 3, 1879.
Telephone: So. Boston, 506-M. Metai XVI.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on July 6, 1921, as required by the Act of October 6, 1917.

Tautų Lyga svarsto Vilniaus klausimą.

LIETUVA IŠ DVIEJŲ KANTONŲ.

Lenkai reikalauja sau didelių privilegijų.

Pereitą sąvaitę Tautų Lygos vyriausioji Taryba Ženevoj (Šveicarijoj) paėmė svarstyti Vilniaus klausimą. Posėdis buvo laikomas prie atdarų durų. Paul Hymans, Belgijos ministeris, kuris pirmininkavo lenkų-lietuvių derybose Briuselyje, davė iš tų derybų raportą.

Jisai perskaitė planą, kurį jis yra pagaminęs kaipo pamatą lietuvių-lenkų susitarimui. Tas plenas reikalauja, kad Lenkija pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, o Lietuva — Lenkijos; tečiaus abidvi šalis turi susiartinti ukio reikalais ir turi derinti savo užsienio politiką. Lietuva turi but suorganizuota iš dviejų autonominių kantonų — Kauno kantono ir Vilniaus kantono.

Lyga šitą pleną užgyrė, bet lenkų atstovas Askenažy pareiškė, kad tarp lenkų ir lietuvių esą dar didelių skirtumų ir susisiekimas geležinkeliais ir upėmis esąs da pertrauktas. Lietuvos atstovas Galvanauskas ant to atsakė, kad visi sunkumai paeiną iš to, jog lenkų generolas Želigovskis laiko užėmęs Vilniaus kraštą. Ir Galvanauskas pridurė, kad santikiai tuojaus pagerėtų, jeigu lenkai išpildytų Suvalkuose pasirašytą sutartį, sulyg kurios jie turėtų iš Vilniaus išsikraustyti. Tečiaus abidvi pusės sutiko priimti Hymanso projektą kaipo pamatą tolimesnėms deryboms.

Lietuvoj apie šitą Hymanso projektą žinota jau iš Briuselio konferencijos ir, kaip pasirodo iš atėjusių dabar laikraščių, Lietuvos žmonės šitam projektui nepritaria. Tik pasiklausykit, ką apie tai rašo 22-ram numery "Socialdemokratas:"

"P. Hymans siulo nustatyti tarp Lietuvos ir Lenkijos artimus santikius. Tartum nenorėdamas lietuvių nugąsdinti, jis pradžioje perspėjo, kad abidvi valstybi turi buti politiniai 'nepriklausomi.' O ką jis siulo? Siulo, kad Lietuva ir Lenkija suartintų savo ukio reikalus gal tiek, kad tarp abiejų kraštų butų panaikinta muitų siena. Siulo suderinti abiejų kraštų užsienio politiką. Pagalios, siulo bendrai organizuoti ir vesti gynimosi reikalą. Tiem bendriem reikalam vesti ir juos ruošti turėtų but sudarytos bendros lietuvių-lenkų tarybos, lygiomis sudėtos. Tarybų sutartus pasiulymus svarsto ir galutinai taria kiekviena abiejų kraštų valdžia.

"Jeigu tarp Lietuvos ir Lenkijos kiltų nesusipratimų, Tautų Sąjunga siulosi patarpininkauti juos rišant.

"Tai ve, pono Hymanso 'savasai' projektas, kurį siuloma padėti tolimesnių derybų pamatan. Ir jei derybos prieitų gero galo, Vilnius tektų Lietuvai; pati Lietuva gautų susiorganizuoti viduje dviem kantonais— Kauno ir Vilniaus.

"P. Hymans mandagiai stumia Lietuvą netik pasibučiuoti su Lenkais, bet ir kietai, kietai su jais susikibti. Jei du kraštu suderintai veda savo ukio, užsienio politikos ir gynimosi reikalus, tai jie turi galų gale suderinti ir visus kitus savo reikalus. Derinti, tai reiškia, jieškoti ir rasti susitarimo kiekvienam bendram klausimui; reiškia, mokėti daug kame nusileisti. O jeigu to susitarimo kame nebutų, tai abiem kraštam duodama auklė, Tautų Sąjunga, kuri iki šiol aiškiai glosto Lenkijos galvutę.

"Ramindamas lietuvius, p. Hymans sako, kad tai gink dieve nėra federacija. Žinoma, ne federacija, bet susijungimas vienon šeimynon, beveik kaip Jogela su Jadviga. Taip labai derinti savo reikalus gali tik tie kraštai, kurių sugyvenimas praeity neabejojamai paruošė tiek artimus santikius.

"Ko Lietuvos žmonės gali tikėtis iš marijažo su lenkais, mums jau ne kartą teko kalbėti. Lenkija —reakcinės Francijos talkininkė ir sąjungininkė, Lenkija — pasirinkusi tokių sėbrų, kaip vengrai ir rumunai, amžina peštukė ir grobikė, paėmusi glėbin Lietuvą, įvilkusi ją į savo avantiurų politiką, užgriautų ir ant musų visas jos pasekmes.

"Pačioj Lietuvoj tokia 'draugė,' gindama dvarininkus, kaipo lenkiškąjį gaivalą, užgultų Lietuvos liaudį visu savo didžiuliu kunu. Ir kai Lietuvos darbo žmonės tokiam glėby kvapo nebeatgautų, kažin ar auklė, Tautų Sąjunga, nepamatys tame tik karštos 'lenkų meilės.'

"Kad p. Hymansas, siulydamas 'savąjį' projektą, siulo tik tai, ką jam sakė Ententė, ar bent Francija, tai netenka abejoti.

"Sakoma, kad musų valdžia sutikusi derėtis pasiulytais pamatais, tik pastačiusi savo sąlygas. Ar ji atsispirs Lenkijos ir jos užtarėjų pastangom? Tiek musų valdžia, tiek Seime vyruojančios grupės (krikščionys demokratai. "K." Ded.) visą laiką rupestingai gaudė Ententės (aliantų) skverną. Musų dešinieji jieško sau patarėjų jezuituose ir visokios reakcijos atstovuose. Ar nepriklaups jie dabar prieš siulomąją laimę su lenkais?

"Nėra jokio didelio tikrumo, kad nepasvirtų. Tik gal baimė didelio liaudies keršto vers juos buti patvariais ir kietais.

"Gyvename dideliausio musų kraštui pavojaus momentą, kuris gali nulemti Lietuvos darbo žmonių likimą ilgiems metams."

Tai šitaip kalba apie uniją su lenkais Lietuvos socialdemokratų laikraštis. Lietuvos valstiečių sąjungos organas "L. Uk." irgi smerkia šitą projektą. O betgi telegrama iš Ženevos sako, kad Lietuvos valdžios atstovai tą projektą jau priėmę. Gal neužilgo išgirsime, kaip ant to atsilieps Lietuvos darbininkai.

ŽMONĖS GRIAUJA BAŽNYČIAS.

Meksikoj prasidėjo stiprus judėjimas prieš kunigiją ir bažnyčias. Žmonės tankiai daro ant bažnyčių užpuolimų ir naikina jas. Pereitą nedėldienį minia žmonių Gomez Palacio miestely įsilaužė katalikų bažnyčion ir, pakol pribuvus kariumenė juos išvijo, sunaikino visus altorius ir molinius "šventuosius."

HAYWOODAS GRĮŽTA.

Suvienytų Valstijų prokuroras Clyne Chicagoje gavo bevielę telegramą nuo Haywoodo, kuris praneša, kad 12 liepos jis išvažiuojąs iš Maskvos ir kaip tik atvyksiąs Amerikon, tuojaus atsiduosiąs į federalės valdžios rankas.

Haywoodas yra Amerikos sindikalistų (aidoblistų) vadas ir kartu su kitais tos organizacijos veikėjais buvo nuteistas kalėjiman. Išleistas nekuriam laikui ant parankos, jisai slapta išvažiavo Rusijon į komunistų suvažiavimą. Už jį buvo užstatyta $15,000 kaucijos, ir valdžia sakė, kad Haywoodui prasišalinus, ji tą kauciją pasilaikysianti. Kaip dabar su ja bus, nežinia.

NORĖJO UŽMUŠTI JUGOSLAVIJOS VALDONĄ.

Jugoslavijos sostinėj Belgrade pereitą sąvaitę kesintasi užmušti Jugoslavijos valdoną kunigaikštį Aleksandrą. Užpuolimas buvo padarytas netoli Seimo rumų, laike Seimo posėdžio. Kunigaikštis išliko sveikas, tik vienas pašalinis žmogus buvo užmuštas ir trįs sužeisti. Užpuolikas areštuotas.

POLICIJOS STREIKAS PASIBAIGĖ, TAI SUSTREIKAVO DARBININKAI.

"Keleivyje" buvo jau rašyta, kad Kanados mieste Quebec anądien sustreikavo policija ir ugniagesiai. Šitas streikas dabar jau pasibaigė. Bet užtai sustreikavo keli tukstančiai darbininkų, protestuodami del algos numušimo. Pirma jiems buvo mokama po 45 centus valandai, o dabar įvesta tik 30 centų.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on July 6, 1921, as required by the Act of October 6, 1917.

Juodašimčiai pradeda karę tarp savęs.

SEMIONOVAS EINA ANT VLADIVOSTOKO.

Nori nuverst tenai generolo Merkulovo valdžią.

Pekino žiniomis, tarpe generolo Semionovo ir generolo Merkulovo, kuris dabar turi pastatęs Vladivostoke savo valdžią, greitu laiku galinti kilti karė. Semionovas su savo sėbrais norėjo andai ineiti Vladivostokan, bet Merkulovas su aliantų misija neįleido jo tenai, ir jis pasitraukė.

Pasitraukęs Kynų pasienin, Semionovas suorganizavo kariumenę ir dabar, sakoma, einąs nuo Imano ant Vladivostoko, kad nuvertus tenai Merkulovo valdžią. Merkulovas koncentruojąs savo pajėgas miesto pakraščiuose, kad atrėmus Semionovo užpuolimą.

Žinios iš Tokio sako, kad prasidėjus tarp Semionovo ir Merkulovo nesutikimams, ir neužėmus generolui baronui Ungernsternbergui pietų Sibire, japonų valdžia turėjusi pakeisti savo poziciją ir priimti "pakenčiamą nusistatymą" linkui Sibiro respublikos valdžios Čitoj (ta valdžia yra prielanki bolševikams).

Iš Vladivostoko pranešama, kad japonų kariumenės vadovybė tenai paskelbusi pareiškimą, užginčydama daromą užmetimą, buk japonai padėję andai Semionovui pabėgti iš Vladivostoko. Prie to da japonų vadas dabar išleidęs įsakymą areštuoti Semionovą, jeigu bandytų jisai pertraukti Vladivostoko susisiekimą su pasauliu. Iš to sprendžiama, kad japonai neleis Semionovui Vladivostoką užimti.

Žinios iš Tokio priduria, kad pastaromis dienomis Vladivostoke buvę areštuota 23 Semionovo šalininkai, kurie rengę tenai sukilimą prieš Merkulovo valdžią.

Tąigi, nuvertę demokratinę Vladivostoko valdžią, juodašimčiai dabar pradeda piautis tarp savęs.

DIDELĖ EKSPLIOZIJA SMIRNOJ.

Smirnoj pereitą sąvaitę įvyko didelė ekspliozija graikų karės sandeliuose. Visų pirma užsidegė ir ekspliodavo gazolino tankos, o paskui ir sukrauta amunicija išlėkė į padanges. Sprogimas buvo toks baisus, kad žemė sudrebėjo ir daug triobų tapo visai nušluota nuo pamatų. Tarp gyventojų kilo didžiausia panika, nes manyta, kad turkai pradėjo bombarduoti miestą.

GYVENIMAS ATPIGO 16 NUOŠIMČIŲ.

Washingtono darbo departamento apskaitliavimu, nuo 1920 metų birželio mėnesio iki šių metų birželio gyvenimas Suvienytose Valstijose atpigęs 16 nuošimčių.

ITALŲ PARLIAMENTAS APSIGINKLAVĘS.

Italų atstovų butas šiandien yra triukšmingiausis parliamentas Europoj. Frakcijų kova priėjo prie to, kad atstovai pradėjo rinktis į posėdžius revolveriais apsiginklavę. Tai logiška pasekmė tos naminės karės, kuri dabar virte verda po visą Italiją tarpe radikalų ir juodašimčių.

Taip vadinami fascistai, kurie yra tikri Italijos juodašimčiai, pastaruoju laiku pradėjo spėka mesti laukan iš parliamento komunistų atstovus. Kelios dienos atgal jie varu išmetė iš posėdžio vieną komunistą atstovą, kuris buvo priešingas karei. Kuomet del šito pasielgimo buvo pareikalauta iš jų pasiteisinimo, jie aiškinosi išmetę jį delto, kad jis traukęs iš kišeniaus revolverį, norėdamas ministerių pirmininką šauti. Ir jie parodė revolverį, kurį jie sakėsi atėmę iš to komunisto.

Kiek laiko pirm to tarp fascistų ir komunistų buvo kilęs smarkus susikirtimas parliamente, ir tuomet besivaidijantįs pradėjo švytuoti revolveriais į visas puses. Tik stebėtis reikia, kaip neįvyko susišaudymas. Per visą tą lermą valdžios atstovas Giolitti sėdėjo kaip be žado. Kuomet darbo ministeris Labriola į tą ginčą įsikišo, Giolitti užprotestavo, sakydamas, jog tai ne valdžios dalykas kištis į asmeninius atstovų nesutikimus. Labriola tuomet rezignavo.

BULGARŲ KARĖS PREMJERAS BIJOSI NUŽUDYMO.

Buvęs karės metu Bulgarijos premjeras Radoslavov, kuris nuo savo ministerijos puolimo iki šiol gyveno Berline, dabar išsikėlė iš to miesto, pareikšdamas, kad jis bijąs, kad jo tenai nenužudytų. Kadangi žmogus, kuris užmušė Vokietijoj turkų karės valdininką Talaat Pašą dabar buvo teismo išteisintas, tai nei vienas buvusių vidurinių valstybių valdininkas, gyvenantis Berline, negali but užtikrintas, kad jo nepatiks Tallat Pašos likimas, sako Radoslavov.

TURĖJO 60 KAČIŲ IR ŠUNŲ.

Bergenfielde, New Jersey valstijoj, kaimynai pradėjo skųstis policijai, kad tula senmergė, Miss Estelle Lawten, užlaiko didžiausį tvartą kačių ir šunų, nuo kurių platinasi nepakenčiama smarvė ir nešvarumas. Nuvykus policija rado pas tą senmergę 57 kates ir keliatą šunų. Katės ir šunįs buvo sukrauti vienan vežiman ir nusiųsti muilo dirbtuvėn, o senmergė paimta ligonbutin, kur tirinės jai protą.

PRIGĖRĖ NORWOODO GYVENTOJAS.

Pereitą nedėldienį Poplatic ežere prigėrė George Warren, Norwoodo gyventojas, kuris ant kranto to ežero su savo draugais vasaravo.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on July 6, 1921, as required by the Act of October 6, 1917.

Lenkijai gręsia bankrutas.

NORI IŠGAUT PINIGUS IŠ PANČIAKŲ.

Amerikos moterįs šiandien nešiojasi pančiakose ne mažiau kaip $1,000,000,000, pasakė dabartinis pašto viršininkas Hays. Jos laiko tuos pinigus pančiakose delto, kad privatiniais bankais nepasitiki, o valdžia savo taupomuose skyriuose paštuose moka perdaug menką nuošimtį, ir prie to da visokie formalumai apsunkina žmonėms tenai pinigus pasidėti ir išimti.

Ponas Hays nori butinai tą bilioną dolerių iš moterų pančiakų iškrapštyti ir paleisti juos apyvarton. Tuo tikslu jisai plenuoja pakelti pašto bankuose nuošimtį, vietoj 2, mokėti 3 procentus. Toliaus, pelengvinti pinigų pasidėjimą ir išėmimą, ir atidaryti tokių bankų bent 50,000; dabar jų yra tik 6,000.

Įvedus šitas reformas, jis tikisi, žmonės pradės atliekamus savo pinigus dėti į taupomus pašto skyrius, ir tuomet tie pinigai bus paleisti apyvarton. Dabar gi jie trinami pančiakose, ar kur kitur užsiuti, ir neneša nei savininkui naudos, nei visuomenei.

WILSONAS GAVO ADVOKATO TEISES NEW YORKE.

Vyriausis New Yorko valstijos teismas suteikė buvusiam prezidentui Wilsonui advokato teises New Yorko valstijoj. Columbios Distrikte (Washingtone) tą privilegiją jis jau pirma buvo gavęs.

LIETUS IŠGELBĖJO FARMAS.

Po ilgų karščių Naujoj Anglijoj užėjo pagalios lietus, kuris lijo ištisą pereitą sąvaitę. Farmeriai buvo jau nusigandę, kad saulė išdegins visus jų javus ir daržoves, bet šitas lietus juos išgelbėjęs. Tečiaus po lietaus pradėjo labai šutint, ir dabar vėl bijomasi, kad javai neiššustų. Del nebuvimo ilgai lietaus šieno šįmet busią tiktai pusė to, ką buvo pernai.

SUSEKĖ DIDŽIAUSĮ BRAVORĄ.

Chicagoje po Nr. 1112 Milton ave. policija susekė didžiausį degtinės bravorą, koks tik buvo iki šiol Amerikoje atrastas. Sakoma, kad jam iškelti reikėję pavartoti dinamitą. Katilai stovėję sklepe, o dudos buvo išvestos per visą namą iki viršaus. Policija apskaito, kad tokiam bravorui įtaisyti reikią mažiausia $25,000. Tenai buvo daroma visokios rušies degtinė, kuri buvo parduodama po $20 galionui. Konfiskuota už kokius $75,000 gatavų gėrimų ir 36 bačkas užraugtos brogos.

JOS PINIGAI NUSTOJA VERTĖS.

Už Amerikos dolerį duodama 2,530 "panskų" markių.

Varšuva.— Į dvi dieni pereitą sąvaitę lenkų markė nupuolė 500 punktų ir piniginis krizis pasiekė tokio laipsnio, kur Lenkijai gręsia jau tikras bankrutas. Už 1 Amerikos dolerį Varšuvoje duodama 2,530 lenkiškų markių.

Lenkijos pinigai puolė jau visą birželio mėnesį. Puolimo priežastis iš dalies esanti tame, kad Amerikoje dabar didelis nedarbas ir iš gyvenančių čia lenkų Varšuvos valdžia jau nebegauna paramos. Per du pastaruoju metu, apskritai imant, Amerikos lenkai kas mėnuo išsiųsdavo Lenkijon po $9,000,000. Tais pinigais lenkų valdžia daugiausia ir laikėsi. Dabar šitam šaltiniui užsidarius, Lenkijoj neišvengiamu budu turi sekti piniginis krizis.

Kita priežastis esanti tame, kad Lenkijos valdžia prispausdino labai daug popierinių pinigų. Pastaruoju laiku, negaudama iš Amerikos dolerių, ji spausdino po 12,000,000,000 popierinių markių į mėnesį. Todel laikraščiai pradėjo reikalauti, kad valdžia tuojaus sustabdytų savo spausdinamas mašinas.

Pinigų vertei taip nupuolus, savaimi suprantama, kad turėjo baisiai pabrangti daiktai. Ką pirma galima buvo nupirkti už 100 markių, šiandien jau negalima gauti už 500. Šitoks padėjimas darosi tiesiog nepakeliamas.

Bet kaip dalykų stovį pataisyti, niekas nežino. Seimas rengiasi uždrausti gabenti iš užsienio tavorus ir įvesti didesnius mokesčius. Bet ar tas pagelbės, sunku pasakyti.

PARDUODA 287 LAIVUS.

Suvienytų Valstijų Shipping Board (jurių žinyba) parduoda 287 medinius laivus, kurie buvo pastatyti karės reikalams ir kurių dabar nėra kur dėti. Didesnė jų dalis dabar stovi suvaryta James Upėj, netoli Newport News, Va. Siulymai bus priimami nuo 20 liepos.

AUDRA NUŠLAVĖ MIESTELĮ.

Nedėldienio naktį audra nušlavė visą Frederiko miestelį South Dakotos valstijoje. Šturmas užėjo po 10 dienų nepaprastų karščių. Nors audra sugriovė daug triobų, bet užėjęs kartu lietus atgaivinęs javus ir atsimokėsiąs už nuostolius. Jeigu da kelios dienos butų tokio karščio, butų žuvę visi javai toj valstijoj.

APŽVALGA

"DARBININKO" REDAKTORIUS PABĖGO BE VIZOS.

"Vienybė Lietuvninkų" rašo, kad "Darbininko" redaktorėlis Gudas išvažiavęs Lietuvon nevizavęs savo pasporto Lietuvos Atstovybėj Amerikoje, nes atstovybės galva tuomet buvo p. Vileišis, kurį klerikalai boikotavo. Brooklyno tautininkų laikraštis sako:

"Prie ko gali privesti negudrų žmogų neapykanta, tą rodo 'D-ko' redaktorius P. Gudas. Jis savo organe dergė Lietuvos Respublikos atstovą Vileišį kiek tik galėjo. Jis agitavo prieš valstybines organizacijas, bet visgi turėjo ant tiek gėdos, kad nesikreipė į tas dergiamas vietas, kad gavus savo vizą ant pasporto, kuomet važiavo Lietuvon. Nežiurint kad Lietuvos valdžios buvo nesykį paskelbta, kad viza reikia gauti tenai, iš kur išvažiuoji Lietuvon, bet musų narsių šaulių dergėjas, turbut, patikėjo, kad 'kadų' žmonės Berline jam suteiks vizą ir todel jos nereikalavo pas Vileišį."

Ar jis gavo vizą Berline, "Vienybė Lietuvninkų" to nepasako.

PIKTINASI ŽMONIŲ ŽUDYMU.

Kruvinais krikščionių valdžios darbais Lietuvoje pradėjo piktintis jau ir tautininkai, kurie iki šiol tą valdžią karštai rėmė. Štai, "Vienybė Lietuvninkų" (No. 45), paminėjus kad Panevėžy tapo sušaudyti penki komunistai — Dikinis, Juosponis, Petrauskas, Masiulis ir Motiejunas — sako:

"Komunistus mes skaitome už savo rųšies fanatikus, ir kaipo su tokiais, Suv. Valstijų valdžia suranda kitus išmintingus budus elgtis, bet ne mirties bausme bausti. Tegul jau Lietuvoje yra karo stovis, —kuris savu keliu kas-žin begu pateisintinas vien tik komunistams bausti,—bet ir karo stoviu galima butų apsieiti be mirties bausmės. Galima deportuoti, į kalėjimus, į pataisos namus, į mokyklas, į koncentracijos punktus laikinai uždaryti, ir visuomet tiktai teismo nuosprendžiais vadovaujanties. Bet mirties bausmė, tai jau paskutinė priemonė, ir paskutinės rušies žmonėms begalima taikinti, bile kurioje civilizuotoje šalyje.

"Mes apgailestaujame, kad jaunutė ir skaisti Lietuvos Respublika, savo aštrumu pereina senas respublikas, kaip tai Šveicarijos ir Amerikos. 'Kas kardu kovoja, tas nuo kardo ir mirs.' Juk reikėtų prisiminti, kad šitoki drakoniški įstatymai nieko Lietuvos ateičiai neprideda, kaip tiktai kerštą tveria."

Ir kerštas bus baisus. Klerikalai amžinai Lietuvos nevaldys. Ateis laikas, kada iš kruvinų savo darbų jie turės išduot atskaitą prieš žmonių teismą. Ir tegul jie tuomet neprotestuoja, jeigu už pralietą kraują jiems prisieis užmokėti savo galvomis!...

"Tėvynė," didžiausios amerikiečių organizacijos laikraštis, taipgi piktinasi Lietuvos reakcija. 25-tam numery ji sako:

"...kad persekiojama Lietuvos progresyvių žmonių judėjimas jau matosi ir iš paties naujo Lietuvos atstovo p. Černeckio pasigyrimo, kad 'Lietuvoje radikalai-bolševikai persekiojami visu smarkumu.' Nors ištikrųjų Lietuvos atstovui nevertėjo girtis tokiais Lietuvos vyriausybės darbais, nes tuomi piktinasi kiekvienas progresyvis Amerikos lietuvis, tečiaus reikia padėkoti p. Černeckui už atvirumą, kad jisai oficialiai patvirtina tą patį, ką praneša Lietuvos žmonės ir Lietuvos laikraščiai."

Klerikalai, žinoma, aiškina, kad jie persekioją tiktai bolševikus. Bet kaip jie supranta "bolševikus," tai parodo vienas šaulio laiškas, kuris telpa tam pačiam "Tėvynės" numery. Tas šaulys rašo:

"...reikia atvirai pasakyti, kad pastaruoju laiku, kuomet tapo paskelbta savivaldybių rinkimai, musų milicija, kuri beveik išimtinai yra paklusni klerikalam, neduoda nei išsižioti šiek tiek daugiau apsišvietusiam žmogui.

"Man rodosi, kad niekas negali abejoti apie mano ištikimumą Lietuvai, tečiaus buvau areštuotas kaipo radikalas-bolševikas. Kokia ironija! Aš, kuris beveik nuo pat pradžių susikurimo Lietuvos kariuomenės liuosnoriu įstojau į Tėvynės gynėjų eiles ir kariaudamas su bolševikais tiesė Daugpiliu savo sveikatą paaukojau Tėvynės laisvei ir dabar nors ir nesveiku budamas šaulių burį vedu ir ties Punsku antru kartu tapau sužeistas lenkų legionieriaus, areštuotas kaipo bolševikas—kaipo Lietuvos laisvės priešas...

"Buvo šitaip: kuomet mane sužeidė ties Punsku stojus musų buriui atviron kovon su Lenkų reguliarės kariuomenės raiteliais, tai reikėjo pasitraukti iš fronto pasigydimui. Kadangi buvau sužeistas lengvai į petį, tad netrukus galėjau liuosai vaikščioti ir nenorėdamas veltui laiko leisti, sumaniau pasidarbuoti prieš savivaldybių rinkimus. Tuojaus pradėjau organizuoti ir vesti agitaciją už Lietuvos Valstiečių Sąjungą. Tas žinoma nepatiko musų klebonui, kuris ir Šaulių baisiai neapkenčia, ir jam įsakius milicija mane areštavo kaipo bolševikų agitatorių. Gerai dar kad tulas augštas valdininkas mane užtarė, tai dabar esu liuosas ir vėl darbuojuosi su savo buriu priešais Varšuvos imperialistų užmačias, o kitaip gal butų prisiėję ir kelis mėnesius kalėjime patupėti."

Tai ve, kaip kunigai daro "bolševikus."

Tečiaus tas šaulys to nepaisė. Jis yra įsitikinęs, taip kaip ir mes, kad "Varšuvos draugai Lietuvos klebonijose" ilgai neviešpataus. Juodos jų reakcijos žmonės negalės ilgai kentėti, ir sukilę šluos juos laukan, kad net viskas braškės.

Kaip įvyko juodveidžių skerdynė Tulsoj.

Skaitytojai jau žino, kad Tulsos mieste anądien baltveidžiai buvo įtaisę tikrą juodveidžių pogromą. Daug juodveidžių buvo užmušta, keli šimtai sužeista ir beveik visa jų gyvenamoji miesto dalis nudeginta iki žemės.

Kokia buvo tų riaušių priežastis?

Juodveidis vardu Dick Rowland, 19 metų amžiaus, įneidamas į elevaitorių Drexelio buildinge, netikėtai suklupo ir siekdamas rankomis kur nors atsilaikyti, nejučiomis nusitvėrė už baltveidės merginos, kuri tą elevaitorių operavo. Mergina suklikė ne savo balsu, o nusigandęs juodveidis pabėgo. Tyrinėjimas dabar parodė, kad merginai nepadaryta nieko blogo: nei jos veidas buvo apdraskytas, nei jos drapanos suplėšytos.

Bet kas iš to išėjo?

Vietos džingų laikraštis, "The Tulsa Tribune," rytojaus dieną pasirodė ant gatvių pilnas kurstymų prieš juodveidžius. Jis išspausdino didžiausiomis raidėmis pasaką, buk žmonės organizuojasi, kad atkeršijus piktadariui už "suteršimą baltos merginos nekaltybės." Rowland buvo areštuotas ir uždarytas kalėjime, kuris randasi teismo rumuose ant viršutinių lubų.

Kaip minia atsiliepė į laikraščių kurstymą?

Ji padarė iš to išvedimą, kad ištikro reikia juodveidį nubaust. Ir apie 9 valandą tą patį vakarą ties teismo rumais susirinko jau kokie 300 ar 400 žmonių. Tuo tarpu kažin kas davė į juodveidžių teatralį žinią, kad susirinkę baltveidžiai ruošiasi linčiuoti Rowlandą. Pusė po devynių prie teismo rumų atvyko 5 ginkluoti juodveidžiai saugoti jį. Baltveidžiai privertė juos pasitraukti, bet pusė po 10 juodveidžiai sugrįžo geriau apsiginklavę, ir jau nebe penki, bet 75. Abidvi pusės dabar pradėjo šnairuoti viena kiton.

Apie vidurnaktį prie kalėjimo atėjo da didesnė minia baltveidžių ir pradėjo šaukti: "Duokit šen nigerį!" Ginkluotos baltveidžių gaujos pradėjo laužtis į geležies krautuves ir jieškoti daugiau ginklų ir amunicijos. Ir tarp juodųjų ir baltųjų tuojaus prasidėjo muštynės. Apie 10,000 baltveidžių užpludo juodveidžių apgyventąją miesto dalį, pradėjo pilti ant sienų kerosiną, deginti namus ir varyti šalin ugnagesius, kurie iš pradžių da bandė ugnį gesinti. Vienas senukas juodveidis su savo sena žmona atsiklaupę ant kelių maldavo, kad jų pasigailėtų, bet įsiutę baltieji krikščionis nušovė abudu senuku ant vietos ir uždegė jų namelį. Ir policija ėjo kartu su baltveidžiais. Dr. Jackson, pagarsėjęs juodveidis chirurgas, pamatęs kad sužvėrėję baltveidžiai užpuolė jo namus, pradėjo gintis. Policija pareikalavo, kad jis pasiduotų. Jis pasidavė, ir vedant į kalėjimą buvo nušautas.

—Nejaugi visas šitas pragaras kilo iš to paprasto atsitikimo, kad juodveidis paslydęs dasilytėjo baltveidės merginos?—paklaus skaitytojas.

Ne visai. Tas davė tik pradžią. Bet paskui buvo paleista po miestą paskalų, kad pas juodveidžius atvyko "raudoni agitatoriai," ir kad tų agitatorių sukurstyti juodveidžiai ruošiasi "revoliuciją" pakelti.

Bet ar žinot, kas tokią provokaciją varė?

Ogi apskričio šerifas, valdžios atstovas, kuris vadinasi McCullough.

(Iš „Boston Herald.")

Einšteino Teorija.

Pastaruoju laiku labai pagarsėjo Einšteino vardas. Žmogus iki šiol niekam nežinomas, staiga pradėta reklamuoti kaipo didžiausis gadynės genijus.

Ką gi Einšteinas padarė, ką jis išrado?

Jis paskelbė naują teoriją apie daiktų nepabaigtinumą. Jis sako, kad visi daiktai pasaulyje, matomi ir nematomi, yra ankštai surišti tarp savęs gimininguma ryšiais, ir todel nei vieno jų negalima pilnai pažinti, nepažinus kitų.

Tiesa, šita teorija nėra visai nauja, bet Einšteinas pirmutinis taip plačiai ją aiškina.

Iš pradžių žmonės tikėdavo, ir daugel iki šiol dar tiki, kad daiktai pasaulyje egzistuoja kiekvienas sau, ir kad kiekvieną dalyką galima pilnai pažinti paėmus jį skyrium.

Mokslas šitokį supratimą senai jau sugriovė, prirodydamas, jog daiktai yra taip ankštai surišti, kad jeigu tik ant saulės išoka koks burbulas, tai ant žemės, 93,000,000 mylių atstu, bematant pradeda virpėti visų kompasų adatos. Specialistai vienoj mokslo šakoj turi vis daugiau ir daugiau tėmyti, ką daro jų kolegai kitose šakose: astronomas šiandien turi but podraug fizikas, fizikas turi but podraug chemikas, o biologas turi but apsipažinęs ir su chemija, ir su fizika, ir su astronomija.

Taip pat yra ir toj mokslo srity, kuri tyrinėja žmogaus gyvenimą. Nes asmens gyvenimo negalima pažinti nepažįstant visuomenės; visuomenė gi tuojaus rišasi su valstybe, o valstybė—su kitomis valstybėmis.

Senovėje mokslas skaitėsi pilnas be praeities tyrinėjimo; šiandien gi jieškoma žinių iš giliausios senovės ir, jei norima suprasti gyvenamąjį laiką, reikia studijuoti istoriją. Kur tik nepažvelgsi, visur daiktai ir nuotikiai taip surišti vienas su kitu, kad pradėjus tyrinėti vieną, noroms nenoroms prisieina susipažinti ir su kitais.

Šitokį daiktų gimininguma Einšteinas deda ir išlaukinio pasaulio pamatan. Einant teorijos dėsniais, jam negalimas daiktas suprasti apribuotą judėjimą, delto kad kiekviena permaina yra palyginamoji (relativė), kad pasaulyje viskas juda ir kad kiekvienas judėjimo natavimas priklauso nuo to, kokioj vietoj matuotojas randasi.

Štai pavyzdis. Žmogus važiuoja automobilium, tvirtai įsitikinęs, kad jo masina bėga į vakarus, darydana tiek ir tiek mylių į valandą; bet ko vertas bus tas jo įsitikinimas, kuomet jam išaiškinsit, kad tas kelias, kuriuo jis taip stropiai dunia į vakarus, sukasi su visu žemės paviršium į rytus; kad visas žemės kamuolys bėga aplink saulę, ir, pagalios, kad pati saulė, kartu su žeme ir kitomis planetomis, skrenda per dausas linkui Vegos žvaigždės? Argalės tuomet tas žmogus pasakyti, į kurią pusę jis ištikrųjų važiuoja ir kiek mylių į valandą daro?

Erdvėje, kur viskas juda ir sukasi, kur nėra niekur nei pradžios nei pabaigos, kur nėra jokio stoties stulpo nei kelionės galo, — toj begalinėj erdvėj negali but jokios kalbos apie tai, kurion pusėn mes ištikrųjų keliaujam ir kiek mylių į valandą darom.

Taip pat juokingai išrodo, žiurint šitos teorijos žvilgsniu, ir musų supratimas apie laiką. Laiką mes matuojame metais, metus dalijam į paras, paras į valandas, tas vėl į minutas, ir tt. Ir tuomet mes sakom, kad pasaulis yra tiek ir tiek senas. Tuo tarpu gi toks laiko paskirstymas nieko nereiškia, nes tikrumoj nėra nei metų, nei dienų, nei valandų. Dausose ta pati saulė šviečia amžinai, ji niekad neteka ir niekad nesileidžia. Net ir čia, ant musų žemės kamuolio, laikas nevisur duodasi suprast. Kuomet kopitonas Peary nuvyko anais metais ant šiaurės žemgalio, jo laikrodis pasirodė be vertės, nes valandos ėjo ir ėjo, o laikas buvo vis tas pats: saulė stovėjo ant vietos ir kada buvo "rytas," kada "vakaras," negalima buvo suprast.

Tai ve, kaip Einšteino teorija aiškina dalykus.

Apsivedimas pas čigonus.

Pas čigonus yra užsilikęs iki šių dienų paprotys pirkti žmonas. To papročio jie laikosi net Amerikoje gyvendami. Tas išėjo aikštėn Minneapolyje, kur negalėdami tarp savęs susitaikyti, jie atsidurė aną dien į šios šalies teismą.

Senas čigonas su čigone atvažiavo iš Chicagos į Minneapolį atsiimti savo dukterį, kuri, anot jų, buvusi pavogta iš jų. Bet duktė jau ištekėjusi Minneapolyje už jauno čigono, ir jaunavedžio tėvai tvirtina, kad mergina nėra pavogta. Jie nupirkę ją savo sunui už žmoną ir užmokėję $2,000.

Teisme paaiškėjo, kad pas čigonus yra toks paprotys: kuomet merginos motina pasidaboja vyrą, ji parduos jam savo dukterį kad ir už doleri, kuomet kitas gali siulyt tukstantį. Mergina balso visai neturi vyro pasirinkime. Vaikinas taipgi negali pats merginos išsirinkti. Paprastai jo motina, sukakus jam 19 metų, nužiuri kokią merginą ir eina derėtis su jos motina. Jeigu merginos motinai vaikinas patinka, ji atiduoda savo dukterį pigiau; jeigu nepatinka, ji arba visai atsisako savo dukterį parduot, arba stato augštą kainą. Jeigu vaikino motina turtinga ir mergina jai patinka, ji moka už ją gana brangiai. Tuomet įvyksta čigoniškos vestuvės ir vaikino tėvai pradeda jam kokį nors "bizni," kad jis galėtų su savo pačia gyvenimą pasidaryti.

Bet Amerikos įstatymai merginų pirkimo nepripažįsta, ir tuo pasinaudodami merginos tėvai tankiai ją atsiima, kad pardavus kitam vyrui, kurs arba geriau jiems patinka, arba daugiau siulo. Tokiam atsitikime vaikino tėvai traukia merginos tėvus į teismą, ir tas isako sugrąžinti pinigus. Bet atsiranda jau "ištautėjusių" čigonų, kurie "tautiškų savo teismų nepripažįsta ir gautų pinigų pirmutinio vaikino tėvams negrąžina. Tuomet vaikino tėvai kreipiasi į šalies teismą. Taip dabar atsitiko ir Minneapolyje.

TROŠKIMAS.

Aš trokštu, kad saulė
Padangę nušviestų,
O gėlės laukuose
Sužydės...

Kad šviesa žmonijos
Krutinę paliestų,
Nes daina iš jos
Praskambės...

Kad rasa nuo gėlių
Tyra, deimantinė,
Apleisdama žoles
Ramiai nubirėtų;

Kad gamtos gražumai
Ramintų krutinę,
Ir gėlių žiedeliai
Sielą užžavėtų...

Aš trokštu, kad žiedai
Papuoštų krutinę,
O veidas varguolio
Pralinksmės,—

Kaip zara rytuose
Nušviesia aušrinę—
Daina iš krutinės
Tad' skambės....

L. Studentas.

Spauda ir minių organizavimas.

Tamsi, neapsišvietusi, nesusipratusi ir neorganizuota žmonių minia skiriasi nuo kitų gyvunų vien tik kalba ir įrankių naudojimu. Ji neturi jokio aiškiai užbrėžto siekinio, nežino tikrosios gyvenimo reikšmės, nesupranta ją slegiančio atmosferos sunkumo, nepažįsta šių dienų draugijinio surėdymo ir yra absoliučiai bejiegė kovoj už buvį. Žodžiu, ji vadovaujasi daugiau instinktu, nekaip protu. Kaip laivas, užkluptas jūrėse audros, įšėlusių vilnių yra mėtomas į visas puses, taip ir tamsi, neorganizuota žmonių minia yra gyvenimo bangų begailestingai blaškoma. Žemdirbystės žvilgsniu, ore esančios dulkės yra visai bevertės; jokis mokslinčius negali jų surinkti, sulipdinti ir padaryti iš jų derlingą, produktyvišką dirvą. Lygiai ir tamsi svyruojanti, išblaškyta žmonių minia neturi jokios reikšmės draugijiniame judėjime, negali buti panaudota kovoje su priešu. Ji yra didžiausia kliutis ant progreso kelio. Tamsi, neorganizuota žmonių minia yra symptomas sergančios draugijos. Norint išgydyti draugiją ir apvalyti ją nuo parazitizmo, pirmiausia reikia apšviesti minias ir suorganizuoti jas į tvirtą organizaciją.

Minių švietimo ir organizavimo darbas nėra tokiu lengviu, kaip kurie iš musų mano. Mes iš patyrimo ir apsiskaitymo žinome, kaip sunku yra prijaukinti laukinius gyvunus, ir dar sunkiau yra prie jų prieiti. Ne kitaip yra ir su tamsiomis žmonių miniomis. Norint jas apšviesti ir suorganizuoti, pirmiausia reikia mokėti tinkamai prie jų prieiti; reikia pažinti jų psichologiją ir ištirti jų protavimą. Tam tikslui geriausis įrankis yra spauda. Geros knygos, geri laikraščiai ir tinkamai atspausdinti įvairių rušių lapeliai yra tinkamiausios priemonės priėjimui prie tamsių minių, jų patraukimui, švietimui ir organizavimui. Tiesa, mes ir kitais keliais žengdami galėtumem suorganizuoti minias, vienok tikrenybėj tas reikštų ką kita: uždarymą jų į tamsų tvartą, iš kurio jos anksčiau ar vėliau išsilaužtų spėka. Tokio darbo pasekmės butų labai apgailėtinos: musų organizacijai butų padaryta daug žalos, ji labai nusilpnėtų, jos eilės praretėtų ir mes patys, vieton daugiau draugų ir pritarėjų, susilauktumem aršiausių priešų. Tai yra neužginčinamas faktas; laike pastarųjų metų nekurių žmonių bandymai Socialistų Partijoje patvirtino jį.

Gerai organizuota spauda, aiškioje, suprantamoje ir kiekvienam prieinamoje kalboje išdėstytos mintys ir idėjos raštiškai yra stebėtinas magnetizmas, kuris pritraukia minias iš visų pusių ir iš visų draugijos sluogsnių. Su pagalba tokios spaudos yra galima ne vientik prieiti prie tamsių minių, pakelti jas iš letargo miego, patraukti jas geron pusėn, bet ir sutverti jose inciatyvą mąstymo ir protavimo. Stoka savystovio mąstymo ir protavimo yra didžiausia nelaimė tamsių minių; musų visų—visos draugijos nelaimė. Jos yra visiškai atsidavusios vadovybei kitų, svetimam protavimui. Ačiu tam iš šimto, devynias dešimtis devynius kartus joms dalykai yra perstatomi ir išaiškinami klaidingoj šviesoj. Jos nepajėgia tinkamai atskirti gero nuo blogo. Kaip kas joms ką sako, taip jos veikia ir mano. Tai yra labai pavojingas dalykas atsiduoti visiškai kitų protavimui. Inciatyva savystovio mąstymo ir protavimo yra svarbiausis įrankis, didžiausis turtas progresuojančių minių. Ne kitokiu, bet tik apšvietos keliu, skaitant gerus laikraščius ir knygas, galima įsigyti jį. Spauda yra geriausia gyduolė nuo protiško susmukimo.

Turėdami spaudą savo rankose, išmokę prie minių prieiti ir jas patraukti, susipažinę su jų psichologija ir protavimu, mes galime pradėti švietimo ir organizavimo darbą. Tai yra labai sunkus darbas, reikalaujantis gilaus dalykų pažinimo ir reikiamos praktikos. Vienok nežiurint to jis turi buti sistematiškai vedamas. Čia spauda lošia svarbiausią rolę. Knygomis, laikraščiais ir lapeliais mes galime greitai pasiekti didžiausias žmonių minias ir sekmingai skleisti jų tarpe apšvietą. Turėdami spaudos laisvę, su darbininkiška literatura mes galime drąsiai atakuoti visas dirbtuves, šviesti ir organizuoti darbininkų minias ir sutverti iš jų didžiausią ir tvirčiausią darbininkų klasės armiją. Su laisva literatura mes galime išjudinti protavimą religiškų fanatikų, parodyti jiems tikrąjį šviesos kelią, paliuosuoti juos iš klerikalizmo nagų, išgydyti juos nuo protiško supuvimo ir padaryti iš jų geriausius kareivius darbininkų klasės. Gerai organizuota spauda, patekusi į minias, veikia taip pat įtekmingai, kaip ir bomba paleista į skruzdėlyną. Ji tiesiog užhipnotizuoja žmones, šturmu išjudina jų protavimą ir prievarta stumia juos stvertis tinkamų priemonių kovoje už savo teises ir buvį. Susidėjus tokiai dalykų padėčiai šviesti ir organizuoti minias sekasi geriausia ir laikui bėgant yra galima sutraukti jas visas vienon, tvirton, darbininkų klasės armijon. Žodžiu, susipratusieji darbininkai su pagalba spaudos gali nuplėšti kaukes nuo akių visiems žmonių klaidintojams ir parodyti minioms jų tikrąjį veidą: jie gali išrauti visus prietarus iš šaknų ir apvalyti draugiją nuo vedančio prie supuvimo parazitizmo; jie gali sutelkti didžiausias žmonių minias į vieną milžinišką tarptautinę darbininkų klasės armiją ir jos spėka atrakinti duris į šviesesnį ir laimingesnį gyvenimą — Socializmą. Iš to yra aišku, kaip svarbu yra darbininkų klasei įsigyti ir palaikyti tvirtą darbininkišką spaudą ir kokią rolę ji lošia minių švietime ir jų organizavime.

Svarbiausis dalykas, kurį mes privalome turėti nuolat minty, yra tinkamas spaudos panaudojimas. Darbininkiška spauda turi mokyt minias ne filozofijos, ne kelti beprotiškas revoliucijas, ne griauti sutvertas darbininkų organizacijas, bet logiškai svarstyti ir rišti savo gyvenimo reikalus; ji turi mokinti darbininkus sistematiškai kovoti su savo klasės priešais, bet ne su savo draugais. Darbininkiška spauda turi buti visiems prieinama spauda: joje mintys ir idėjos turi buti išreikštos kiekvienam suprantamoj kalboj.

A. Dvylis.

Kas nieko neveikia
To ašaknes nepeška

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

WEST LYNN, MASS.

Katalikai tveria parapiją.

Čia dar 1917 metais buvo pradėjusi tvertis parapija ir surinkta 1600 dolerių statymui bažnyčios. Kol kas tie pinigai gulėjo banke. Dabar gi, 26 birželio, išnaujo buvo sušauktas mitingas aptarimui parapijos reikalų ir parinkimui daugiau pinigų del bažnyčios. Ant to jų mitingo susirinko 4 davatkos ir 7 "munšainieriai." Tulas Č., kuris nesenai buvo policijos stoty su katilu "munšaino," atvežė automobilium kunigą Juškaitį iš Cambridge. Prasidėjus "nobaženstvai," kunigas ėmė aiškinti, kad prie tų pinigų, kurie dabar yra bankoj, reikia dar daugiau darinkti ir pavesti juos Bostono kardinolui, tada, esą, neturėsite jokio "trubulio" su bažnyčios statymu. Toliaus papasakojo, kaip kartą Cambridge'aus bažnyčioj jis rinkęs pinigus, tai bedieviai vieton pinigų primetę krepšį guzikų, kuriuos reikėję į sąšlavyną išmesti. Dar toliaus pasakojo, kad kuomet Bagočius kur-nors prakalbas sakąs ir pradedąs kolioti kunigus, tai žmonės jam rankomis ploją. Esą, tas negerai. Ragindamas žmones aukauti bažnyčiai kun. Juškaitis pasakė, kad nors dabar ir sunkus esą laikai, bet žmonės galį nuo savo algos dešimtą dalį paaukauti bažnyčiai. Vienas iš protingesnių parapijonų užklausė kunigo: "Ar žmogus su šeimyna tik dešimts reikalų turi?" Kunigas atsakė, kad dešimtą uždarbio dalį paskyrus bažnyčiai, už likusius pinigus galima su šeimyna išsimaitinti, apsirėdyti ir da stiklelį "munšaino" išsigerti. Baigdamas kalbėti kunigas liepė parapijonams bėgti nuo "Keleivio," "Naujienų" ir "Laisvės" kaip nuo kokio vilko.

Po tai "nabaženstvai" bobelės susiėję džiaugės, kad kunigėlis padėsiąs joms bažnyčią pastatyti.

Aš patarčiau lynniečiams pirmiau įsisteigti mokyklą savo protus pralavinti, o ne bažnyčią protams temdyti. Atsiminkit, broliai darbininkai, kad kunigams rupi ne jusų dušios, bet doleriai. Jųs galite patys suprasti, kad jeigu kunigai veja jumis nuo teisingų laikraščių, kurie gina darbo žmonių reikalus, o vieton to siulo savo "Dar-kus" ir "Dr-gus," kurie temdo jusų protą ir gina kapitalistų reikalus, tai jie ne gero, bet blogo jums velina.

Man rodos, kad jau atėjo mums laikas susiprasti ir nesiduoti visokiems tamsos apaštalams save išnaudoti.

Parapijonas.

ST. LOUIS, MO.

Margumynai.

Kaip visur, taip ir St. Louis yra nemažas skaitlius darbininkų be darbo. Visose dirbtuvėse kapojamos darbininkams algos. Unijose girdėtis nepasitenkinimas, bet iš priežasties daugumo bedarbių, darbdaviams nusileidžiama ir grasinti streiku nesistengiama. Unijų susirinkimuose kova prieš nukapojimą algų atidedama ant toliau—esą kuomet ateis geresni laikai, kuomet darbai pagerėsią—tai kovosią prieš darbdavius ir reikalausią, kad algos butų sugrąžintos tokios, kokios buvo prieš nukapojimą. Naujai atvykusiam darbas yra sunku gauti.

* * *

Lietuvių St. Louis yra nemažas skaičius. Buk esama virš dviejų tukstančių. Yra keliolika lietuvių biznierių ir lietuvių bažnyčia su kunigu Vitkum priešakyje. Bažnytėlė nedidelė, bet biznis eina neblogai, nes lietuvių progresyvis judėjimas labai pasilikęs užpakalyje kitų tautų.

* * *

Viena iš progresyviškesnių draugijų skaitoma Baltos Rožės Kliubas. Tas kliubas turi nusisamdęs svetainę, kurioje gali susirinkti liuosame nuo darbo laike lavintis ar šiaip laiką praleisti. Vasaros metu karštis išsklaido kliubiečius po parkus ir miškus. Tečiaus atėjus šaltesniam orui kliubiečiai turės savo vietelę visokioms progoms išnaudoti.

* * *

Iš tarpo kliubiečių burelis jaunimo susiburė lavintis muzikos. Žada sudaryti lietuvių beną. Juos mokinti ir vadovauti apsiėmė gerai suprantantis muziką ir turintis nemažos įtekmės St. Louis svetimtaučių muzikalėse organizacijose lietuvis Jonas Krevas. Labai puiku. Velytina, kad jų geri norai išsipildytų ir su laiku teiktų jiems džiuginančias pasekmes bei garbę lietuvių vardui St. Louise.

* * *

19 d. birželio Baltos Rožės Kliubas turėjo draugišką išvažiavimą prie Meremek upės. Gražioje vietoje, prie tekančio vandenio ir po medžių pavėsiais visi linksmi tyrame ore, užmiršę visus savo kasdieninius nuovargius, praleido laiką gražiai, žaisdami, dainuodami ir išvažiavimo patogumais naudodamiesi. Tokie išvažiavimai yra sveiki ir naudingi. Geistina, kad kliubiečiai ir daugiau tokių išvažiavimų nepatingėtų suruošti, ypatingai šioje karštoje vasaroje.

* * *

Netinkamų papročių pas lietuvius visur yra, bet St. Louis tame yra vyriausias. Jaunimas laiką nebrangina—leidžia jį betiksliai. Bet yra vilties, kad tarp jaunimo darysis didelė permaina. Yra norai pradėti šį-tą veikti, o pradėjus veikti bus laikas sunaudojamas lavinimosi. Kortomis lošimas ir kiti naudos neduodanti papročiai neras pas jaunimą vietos.

* * *

Nekurie išsireiškė, kad yra noras tverti choras, lavintis dainų; rengti lietuvių vakarus su perstatymais. Puikųs ir geistini sumanymai. Malonu butų matyti vaisius šių užmanymų.

* * *

Jeigu tik jaunimas išneš ką nors naujo St. Louis lietuviams, su mielu noru, turėdamas sau už garbę, kiekvieną gerą darbą, kiekvieną progreso žingsnį, pranešiu "Keleivio" skiltyse.

Prie darbo, broliai ir sesutės, del naudos sau ir visos žmonijos.

Kurmis.

BURLINGTON, N. J.

Prasti komunistų darbai.

Tarpe šios kolonijos lietuvių yra ir keletas komunistų, kurių darbeliai pasirodo nekoki. Vienas komunistų, kuris nuduodavo labai teisingu, nepersenai išvažiavo Lietuvon. Jam išvažiavus pasirodė, kad jis yra išėmes iš krautuvių ant išmokesčio visokių daiktų apie už 600 dolerių. Dabar krautuvninkai jo ieško.

Tasai komunistas, gyvendamas Burlingtone, pasižymėjo kazyravimu ir "munšaino" darymu.

P. P.

PORTAGE, PA.

Darbai kasyklose užsidaro.

Iki šiol darbai pas mus ėjo da neblogiausia, dirbdavom po 3-4 dienas į sąvaitę, bet dabar ir čia jau bedarbė pasirodo visu savo baisumu. Nuo 27 birželio dvi kasyklos jau visai užsidarė, o nuo 1 liepos ketina ir daugiau užsidaryti. Daug alginių vergų paleista nuo darbo, ir bedarbių armija gali da daugiau padidėti. Kada pradėsime dirbti, niekas nežino.

Musų miestelyje ir apielinkėje yra nemaža ir lietuvių, bet jie gyvena apsnudę ir jokio visuomeninio darbo nedirba. Daugelis jų nėra nusikratę tikybinių prietarų ir vaikščioja bažnyčion. Kadangi lietuviškojo Romos agento čia nėra, tai tie tamsunai priguli prie lenkų parapijos ir duoda savo vilnas kirpti paliokų kunigui.

Rodos, jau ir tamsunams jau laikas butų suprasti, kad vistiek kokios tautos ar tikybos kunigas nebutų, jam rupi tik doleris. Naudos iš jo darbininkams niekad nebuvo ir nebus, bet nereikalingų išlaidų jis visuomet jiems pridarys. Ir dabar, kuomet tokie sunkųs laikai, paliokų kunigas užsimanė pabaigti bažnyčią statyt, nes iki šiol tik sklepas buvo pastatytas. Ir vargšai darbininkai, kurie klauso kunigo mulkinančių žodžių, sukrapštė paskutinius savo centus ir pastatė bažnyčią. Ir iš lietuvių ne vienas katalikas sukišo tenai savo sunkiai uždirbtus skatikus. O paklauskit, kokią jie naudą iš to turi? Ar bažnyčia palengvina jiems gyvenimą? Ar ji duoda jiems darbo? Visai ne. Ji riogso sau kurčia ir jų maldų visai nesupranta. Nevienas jų išvažiuos darbo ieškodamas kitur ir daugiau gal jau niekad jos nematys.

Ar neišmintingiau gi butų darbininkui užsirašyti už tuos pinigus gerų laikraščių ir knygų nusipirkti! Skaitydamas gerus raštus žmogus gali daug ko išmokti, o bažnyčioj neišmoksi nieko.

Pasaulio Pilietis.

MELROSE PARK, ILL.

Lietuvių veikimas ir darbai.

Šis miestelis randasi apie 10 mylių į šiaurvakarius nuo Chicagos. Miestelio išveizda labai graži, gatvės plačios, cementu arba plytom grįstos, šalygatviai kvietkomis ir medžiais apsodyti.

Lietuvių čia gyvena apie šimtas ar daugiau šeimynų ir gal tiek pat pavienių. Yra penkios lietuvių pašalpinės draugijos. Politinių organizacijų kaip ir nėra. Seniaus gyvavo Lietuvių Socialistų 43 kuopa ir turėjo apie 40 narių, bet kaip visur taip ir čia, užėjus bolševikiškai epidemijai socialistų kuopa mirė. Kol socialistų kuopa gyvavo, tad pramogų musų miestely netruko: buvo prakalbų, balių, teatrų, net ir choras buvo susitvėręs. Bet kaip tik kuopa mirė, tai kartu su ja mirė ir visas lietuvių progresyvis veikimas. Dabar jeigu kuri pašalpinė draugija surengia kokį išvažiavimą—tai ir viskas.

Darbai šiuo tarpu pas mus eina silpnai. Dirbtuvių yra apsčiai, net šešios didelės ir keletas mažesnių, dvi geležies liejyklos, dvi kenų dirbtuvės, viena stogų popieros dirbtuvė ir viena mašinšapė, bet darbai nekuriose tų dirbtuvių visai sustabdyti, o nekuriose dirbama tik po kelias dienas. Darbininkai neorganizuoti ir todel apmokami prastai. Paprastas darbininkas už 5 ir pusę dienų darbo gauna nuo 18 iki 20 dolerių. Algos paskutiniu laiku buvo visiems apkapojamos ir darbininkai neparodė darbdaviams jokio pasipriešinimo, išskiriant mašinistus. Mašinistai, kaipo organizuoti darbininkai, dar pereitais metais pasipriešino algų nukapojimui ir išėjo į streika. Streikas tęsiasi ir po šiai dienai, o mašinšapė stovi uždaryta.

O.

SVEIKI KUDIKIAI YRA TAUTOS TURTAS

Jeigu jųs negalite žindyti savo kudikio—niekados nerizikuokite kuo kitu, bet duokit jam

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

tai yra maistas, kuris pasekmingai išaugino šimtus tukstančių kudikių bėgyje praėjusių šešių dešimtų metų.

The Borden Company
Borden Building New York

Iškirpk šį kuponą DABAR — ir prisiųsk ŠIANDIEN ir gausi DYKAI musų knygą, KUDIKIŲ GEROVĖ, kuri paaiškins, kaip užlaikyti kudikį sveiku. Taipgi gausi maitinimo instrukcijas jusų kalboje 0105

Vardas .....

Adresas .....

LAWRENCE, MASS.

Velniai vyčių blaivininkų piknike.

19 d. birželio čia atsibuvo vyčių blaivininkų piknikas. Privažiavo vyčių netik iš Lawrence'o, bet ir iš kitų miestų. Kaip žinoma, po mišių ir po visų bažnytinių ceremonijų atvažiavo ir pats Romos agentas Vermauskas, kuris tuojaus buvo perstatytas kalbėti. Savo prakalboje jisai ragino tverti ir stiprinti blaivininkų kuopas. Mat, nors visoje šalyje viešpatauja blaivybė, bet Vermausko parapijonai nesiliauja girtuokliavę, todel kunigėlis blaivybės klausimu yra begalo susirupinęs. Baigdamas kalbėti Vermauskas pranešė publikai, kad jis čia turįs du velniu—vieną Liucipierių, kitą paprastą, kuriuodu užimsią jo vietą.

Žmonės subruzdo. Visi su nekantrumu laukia pasirodant velnių. Štai pasirodo ir pats Liucipieris su savo pagelbininku. Kad gi pradės klykdami jiedu bėgiot, parapijonus net šiurpas apėmė. Liucipieris išsitraukė kokį-tai popiergalį, ant kurio buvo raudonai priteplioita (reiškia, krauju užrašyta) ir pradėjo drožti spyčių apie pragaro baisybes. Esą bedieviams po smert galvas nusukiosiąs ir pragaro langus užkamšysiąs. Vėliaus vyčiai nusivedė velnius ant pievos ir pradėjo daryti visokius manevrus. Parapijonai sekiojo paskui velnius, kaip vaikai paskui bezdžionę. Kas per vieni tie velniai buvo neteko sužinoti, bet buvo kalbama, kad vyčiai juos atsivežę iš Cambridge.

Ant vakaro blaivininkų piknikas pradėjo atsiduoti "munšainu." Vieni užsidengę lietsargiais, kiti už medžių traukė "velnio išradimą." O kai prisigėrė, tai pradėjo daryt bandymus, katro pakaušis kiestesnis.

Malunų Gizelis.

MONTELLO, MASS.

Paskolos Stoties susirinkimas.

Lietuvių Laisvės Paskolos Stoties komitetas sušaukė ant 28 d. birželio bonų pirkėjų susirinkimą apsvarstymui kaslink bonų nuošimčių už 1921 metus. Vienbalsiai nutarta nukirpti bonų kuponus ir pasiųsti juos per vietinį iždininką Lietuvos atstovybei Washingtone.

Tame pat susirinkime buvo išduotas raportas iš lietuvių suvažiavimo Washingtone. Raportą išdavė atstovas Justinas Mickevičius. Visi buvo užganėdinti Washingtono nutarimais. Toliaus buvo nutarta sušaukti vietos lietuvių visuomenę apkalbėjimui prisirengimo prie naujos paskolos ir kitų svarbių Lietuvos reikalų.

L. L. P. komiteto sekr.
A. Vaitkus.

AR ŽINOT, KAD—

Suvienytose Valstijose kas trečia šeimyna turi savo stubose telefoną. Ant kiekvieno šios šalies vyro, moters ir vaiko išpuola po 200 telefono šaukimų ant metų. Romoje tik du žmonės iš kiekvieno šimto vartoja telefoną; Maskvoj—3; Paryžiuje—3; Vienoje—3; Varšavoj—4; Madride—1.

Nei viena šalis pasauly neturi tiek dirbamos žemės, kaip Suvienytos Valstijos. Jos turi daugiau net už Rusiją ir Indiją.

A.

Apie Briuselio derybas.

Apie Briuselio derybas, kur lietuviai buvo suvažiavę su lenkais Vilniaus klausimą rišt, amerikiečiai turi labai mažai žinių, todel mes paduodame čia straipsnį iš "Trimito", kuris sako:

Briuselio deryboms dar neprasidėjus, mes jau esame išsitarę, jog nei musų valdžia, nei visuomenė netiki, kad tos derybos duos bent kurių pageidaujamų vaisių. Nereikėjo buti pranašu taip manant. Visa lenkų politika pirštu prikišamai rodė, kad iš tų šiaudų nebus grudų, kad visos derybos baigsis tuo, jog lenkai užuot pradėje rimtai kalbėti apie ramų susitaikinimą su mumis, ims reikalauti iš musų tokių dalykų, su kuriais mes jokiu budu negalėsime sutikti.

Ką gi mums siulė lenkai? Jie visą laiką tylėdami apie patį pagrindinį klausimą kurs liečia grąžinimą mums suktybėmis pagriebtųjų Vilniaus kraštų stengėsi mąsinti musų atstovus siulymais daryti su jais įvairių sutarčių, kurias musų atstovams priėmus, mes butume nustoję buti nepriklausomi ir taptume įtraukti į Lenkų groboniškosios politikos tinklus. Musų atstovai, jokiu budu negalėdami su tuo sutikti, visą derybų laiką stengėsi kelti aikštėn pagrindinį reikalavimą, kad lenkai išsinešintų iš Vilniaus ir nesikesintų ant musų nepriklausomybės.

Taip labai skiriantis nuo monėmis musų ir lenkų delegacijoms, derybų pirmininkui Hymansui vis labiau aiškėjo, kad vienai ir kitai dalegacijai taip užsispiriant, visos derybos neturėsiančios jokio pagrindo. Tada jis pasitaręs su Francuzų politikos vyrais pasiulė savo projektą. Tiesa, tuo projektu Vilniaus sritis buvo atiduodama mums, buvo taip pat pripažįstama mums visiška nepriklausomybė. Bet kokia kaina? O gi štai: mes turime išsižadėti Seinų krašto, Gardino, kurie niekad nepriklausė Lenkams ir negali jiems priklausyti; mes turime susirišti artimais politikos ir ukio ryšiais su Lenkija, butent: politikos klausimus rišti nuolatinėje taryboje, susidedančioje iš 3 lenkų ir 3 lietuvių duoti Lenkams laisvą kelią musų upėmis ir geležinkeliais, panaikinti muito sieną, leisti naudotis savo uostais, žeme ir net karo medžiaga, žodžiu leisti Lenkams musų žemėje šeimininkauti kaip jiems tinkama.

Perbrangi kaina! Tokių sąlygų gerbianti save tauta jokiu budu negali priimti. Ir nors tam tikrų musų visuomenės ir politikos sluoksnių jau buvo pradėta leisti paskalų, buk musų delegacija sutikusi su Hymanso pasiulymu. Tečiaus tai buvo gryna provokacija. Musų delegacija sutiko derybų pagrindan priimti tik du Hymanso pasiulymo punktu, kuriuose pripažįstama Lietuvos nepriklausomybė ir Vilnius ir pažadėjo padaryt kai kurių sutarčių, bet jokiu budu ne federaciją.

Lenkams užsispyrus Vilniaus klausimu ir pabrėžus norą ar šiuo ar tuo budu įtraukti Lietuvą į savo politikos pinkles, o taip pat pareikalavus, kad derybose imtų dalyvauti Vilniaus valdžios atstovai, derybos buvo nutrauktos.

Taigi nelemtai prasidėjusios derybos, nelemtai ir pasibaigė. Kaip prieš pusantro mėnesio atgal, taip ir šiandien, mes stovime vis ties tuo pačiu klausimu: kuriuo gi, pagaliaus, budu seksis išspręsti be galo užsitęsęs Vilniaus klausimas? Ar gi begalo be krašto terios priešininkas mums nuo amžių priklausomą kraštą, argi jau nėra jėgos, kuri suvaldytų lenko gruobonies apetitus, nejaugi pasaulyje tėra viena vienintėlė karo jėga, kuri turės išspręsti musų sostinės likimas,

Reikia tikėtis, kad taip dau blogai nėra. Ar šiaip ar taip galima manyti, kad vis dėk Vilniaus klausimas sekis išspręsti ramiu budu, kad teisybė turės vis tik pamti viršų, ir mes savo dalį laimėsime.

Jeigu pažvelgti į tai, kas dabar dedasi Europoje, tai nes pamatytume, kad Sanarvės išlepintasis kudikis—Lenkija, savo avantiuronis ir maištais, tiek ima visiems įgrįsti, kad net patys o globėjai ima abejoti, ar dik ne laikas to kudikio prasimanymams padaryti gas ir pagaliaus įvykdyti laiką, kurios visi tiek ištrošę ir kurią ardo Lenkija, begrobdama svetimas žemes. Šiandien jau girdėti imtų pasaulio vyrų balsų, reikalaujančių, kad Lenkų grobuoniškiems apetitams butų nurodytas saikas, kad jos rubežiai butų kuo greičiausia apriboti lenkų gyvenamomis vietomis, kad visa ką lenkai yra pagrobę karo jiega, butų atiduota tikriem seimininkam. Ir gal but nebeoli tas metas, kada Lenkams, noroms nenoroms, teks apleisti ir mums teisėtai priklausančios žemės.

Nors lenkų išsišokimai ir laikas dirba musų naudai, nes musų reikalavimai yra teisingi, tečiaus nereikia labai daug jais pasitikėti.

Reikia atsiminti, kad ir Lenkai numano, kad ar šiaip, ar taip su Vilniumi reikės atsisveikinti—ir del to nerimsta. Nerimsta ir Lenkų kariuomenė, stovinti musų pasieniais ir užimtųjų kraštų gilumoje. Ji juda kruta, jos skaičius didėja. Tai duoda mums suprasti, kad iš Lenkų susilaukti mes galim dar visa ko. Tad šiuo tarpu, turint vilties, kad Vilniaus klausimas bus išspręstas musų naudai, vistik tenka rimtai susirupinti labai galimu lenkų puolimo pavojumi. Ir todel reikia buti pasiruošusiems.

NELEGALIAI PERVAŽIAVO DEMARKACIJOS LINIJĄ.

Irving National banko atstovas Castle su šoferiu ir vienu Varšuvos banko valdininku lenkų automobiliu nelegaliai buvo pervažiavę lietuvių-lenkų demarkacijos liniją ties Merkine. Pasirodęs musų pusėje lenkų automobilis buvo tuojaus žvalgybos sulaikytas ir visi važiavusieji jame asmenys suareštuoti. Padarius tardymą, Irving National banko atstovas tapo paleistas.

Liet. Inform. Biuras.

ANGLIJOS KOLONIJOS NORI BALSO.

Anglijos kolonijų premjerų konferencija Londone pareikalavo kolonijoms sprendžiamojo balso imperijos užsienio politikoj. Gi naminiuose reikaluose kolonijos nori turėti kuo plačiausios laisvės.

Draugo Čepinskio kalba Seime delei kalinių kankinimo.

Valstybiniai vyrai iš dešinės pusės, išeidami ant šios tribunos, dažnai kalba apie valstybingumą. Tai ir aš pažiurėsiu į Žvalgybos klausimą valstybingumo žvilgsniu.

Čia buvo pabrėžta ką tik kalbėjusio kun. Krupavičiaus, kad Žvalgyba yra labai naudinga ir labai reikalinga valstybinė įstaiga. Valstybiniam vyrui visuomet reikia atsižvelgti į istoriją. Iš istorijos galima daugybė pavyzdžių privesti, kokios reikšmės turi Žvalgyba valstybiniam gyvenime.

Paimsim du pavyzdžiu. Romėnų imperiją, kur valstybingumas apsireiškė tame, kad nedideliam žmonių sluogsniui duotų galimybės ėsti plačias žmonių minias, privedė prie to, kad valstybinė šnipų organizacija iš vien su vadinama "Protorianų gvardiją" paglemžė į savo rankas visą galę. Pats imperatorius, kuris turėjo net dievo vardą ir buvo gerbiamas kaipo dievas, buvo rankose žvalgybos ir "protorianų". Šiandien jis buvo dievas, o ryt kaip kuilis piaunamas ir jo vieton buvo statomas kitas.

Romos parazitų imperiją, kai jon ėmė veržtis barbarai, gynė tik samdyti tų pačių barbarų legionai. Ne tik vergai, ne tik Romos vadinamieji proletarai, bet net kai kurie aukštesni sluogsniai, tik laukė, kad barbarai išliuosuotų juos iš jų pačių sutverto rėžimo. Va jum žvalgybos įsigalėjimo rezultatai!

Kitas, artimas mum pavyzdys — yra Rusų imperija. Rusų imperija suorganizavo tokią "ochranką", tokį špionazą, kad ne tik visi Rusai, bet ir pats caras buvo jos rankose. "Ochranka" rengė pasikesinimus ant carų, nukaudama ministerius, ruošdama sukilimus ir tt. Ta pati "ochranka" darydavo "oblavas" ir ant vadinamųjų politinių caro ir jo valdžios priešų. Galų gale tos pastangos šnipų pagalba palaikyti ir sutvirtinti Rusijos valstybę privedė prie to, ką matome.

Kas pas mus dedasi? Mes — jauna valstybė, nesenai atsistojusi ant kojų, jau einame Rusijos pėdomis. Mes organizuojame ne tik valdžią, ne tik visas musų biurokratines įstaigas, bet ir Žvalgybos Skyrių Rusų pavyzdžiu. Čia iš tribunos dešinės vyrai, į mus rodydami, sako: "Jųs iš Rytų viską imate!" Taip, aš aiškiai pasakau: yra daug kas, ką mes imame iš Rytų ir kam iš širdies aš prijaučiu ir visuomet palaikysiu, tik ne tuos pavyzdžius, kuriais jųs naudojatės.

Jusų pasielgimai rodo, kad jųs norite visą Lietuvos respublikos gyvenimą pastatyti į tokias pat sąlygas, kurios buvo Rusijoj, kad duotumėt vienam sluogsniui gyventi ant kito nugaros. Kad palaikyti tokią tvarką, jus organizuojate pas mus Žvalgybą. Jųs sakot, kad tai yra labai sveika ir gera įstaiga. Del to gerumo aš galiu privesti Napoleono I žodžius, kuris apie šnipų organizaciją taip yra pasakęs: "visi juos turi ir visi juos karia".

Kuomet tai Žvalgybai duodama galė kovoti su politiniais valdžios priešais, tuomet kitaip to netenka pavadinti, kaip judošystė, už kurią ir pats Judošius pasikorė, nes supratęs nepakėlė savo darbo. Man gerai žinoma, kad apie 20 nuoš. musų "ochrankos" yra Rusų "ochrankos" žmonės. Tie 20 nuoš. Rusų ochranikų, apie kurius tas pats Napoleonas yra pasakęs, kad tai yra žmonės biauriausio prasižengėlių tipo, tie rusai, kiek man žinoma, turi savo rankose visą musų Žvalgybą.

Jųs kalbat apie tai, kad rengiami ginkluoti puolimai. Juk niekam ne paslaptis, kad rusų "ochranka" atgabendavo ir ginklus, ir piroksiliną, ir literaturą, — vienu žodžiu užsiimdavo provokacija. Aš bijau, kad ta pati provokacija gali apsireikšti ir čia.

Žvalgyba veda prie baisios demoralizacijos, prie kankinimo ir kaulų musų žmonėm laužymo. Užtenka vieno tik įtarimo komunizme, kad tas žmogus butų kankinamas ir verčiamas prisipažinti tuo, kuo jis ištiesų gal ir nėra. Pas mus persekiojama žmogus už vieną ar kitą politinį ar socialinį nusistatymą. Išeidamas iš buržuazinės pasaulėžiuros, aš dar suprasčiau persekiojimą už veikimą, bet persekioti už įsitikinimą?

Aš turiu atsakyti ats. Krupavičiui. Jis yra katalikų kunigas. Turiu pasakyti, kad yra kunigų ir kunigų. Toliau dr. Čepinskis priveda faktą iš anglų laikraščio, kad kun. Konradas Noel Airijoj, sakydamas pamokslą Sekminių pirmą dieną, yra pasakęs: Jezus Nazarietis buvo pirmas ir tikras komunistas ir kad komunizmas — visos žmonijos brolybė ir solidarumas — yra stipriausis bažnyčios pamatas. Kalbėdamas apie Dvasios šv. šventę, jis pasakė, kad tai yra internacionalo šventė. Kunigo Noel bažnyčioj, prie altoriaus greta kitų veliavų pastatyta ir raudona veliava su parašu: "kas nedirba ir nenori dirbti, tas tegu nevalgo."

Kunigas Noel kitaip kalba, negu musų kunigai.

Kalbant apie Seimo darbuotę, turiu pasakyti, kad tikrenybė neatatinka atst. Krupavičiaus žodžiam. Man tiesiog keista girdėti, kad kaltina mus nenorint dirbti vienas tų žmonių, butent Krupavičius, kuris pats daugiau kaip pusę metų, imdamas algą iš tos pačios visuomenės, važinėja sau po Europą.

Ats. Krupavičius drįsta tvirtinti, kad už musų pečių slepiasi priešinga musų nepriklausomybei bolševikų akcija; drįsta tvirtinti, negalėdamas paremti savo įtarimui jokių argumentų. Gal jis taip mano tik del musų ne vieną kartą viešai paskelbto nusistatymo, kad Lietuvos interesai reikalauja taikaus sugyvenimo su Tarybų Respublika. Be abejonės, mes esame įsitikinę, kad jei ne rusų revoliucija ir ne tie patys bolševikai, mes šiandien čia nesėdėtume Lietuvos Seime. Bet jei bolševikai panorėtų padaryti su mumis, kaip su Gruzija, — visa šalis, kaip vienas, stovėtų už savo nepriklausomybę.

Krupavičius klausia, kas už musų pečių stovi. Tegu jis geriau pasiklaus kas už jo pečių stovi.

Aš girdėjau, kad jis, važinėdamas po Franciją, kurios reakcinė ir imperialistinė buržuazija yra sudariusi konkordatą su jezuitais, ėmė iš tų pačių jezuitų pamokymų. Tamstos žinote, kad francuzų buržuazija padarė konkordatą su jezuitais. To konkordato tikslas — atstatyti Europoj kapitalistinio parazitizmo režimas. Francuzų buržuazijai toks režimas reikalingas. Klerikalai mano, kad ir jiem jis reikalingas. Francuzų kapitalistai su pagalba klerikalų stengiasi užmesti Vakarų Europai savo diktaturą. O klerikalai su pagalba kapitalistų tikisi pergalėti socializmą. Abiem pusėm reikalingas reakcinis Lenkijos kumštis.

Buvo daroma visokių pastangų įtraukti ton kompanijon ir Lietuvą. Delto su ja koketuoja Ententė.

Aš sakau, kad tie musų dešinės ponai, kurie važinėja po Europą, klauso Europ. kapitalistų ir klerikalų, laukia išgelbėjimo nuo Ententės ir sutinka tartis su lenkais del bendros užsienių politikos ir bendro apsigynimo, tie ponai — sąmoningai — ar nesąmoningai padeda tai pačiai Ententei mandagiai įtraukti Lietuvą į Lenkijos glėbį...

Del darbo Seimo komisijose turiu pasakyti, kad ten mes socialdemokratai dirbame ne mažiau, bet daugiau už jus.

Baigdamas savo kalbą, turiu pasakyti, kad mes, kurdami jauną musų valstybę, turime vesti tokią tvarką, kad jos gynime butų interesuoti visi piliečiai. Remiantis tuo ir remiantis žmoniškumo jausmu, mes reikalaujame pripažinti šią interpeliaciją skubotą.

("Socialdemokratas.")

Ponai kvailyn, mužikai gudryn.

Antanas Konteika, kuris gyvena Naugatuck, Conn., gavo iš Linkuvos valsčiaus šitokį laišką:

Gegužės mėnesį šių metų buvo pas Karpio girininką Bučinską vestuvės, kuriose dalyvavo ir pats ponas Karpis su ponu Daugelavičium. Nebutų kas apie tai rašyt, bet kad buvo juokų mums, tai tegul bus ir jums. Tiedu ponai išsigėrę lietuviško rudžio pradėjo teirautis pas muzikantus, ar negalėtų jie čia kur paragauti "laisvos meilės." Vienas muzikantų atsakė, kad jiedu palauktų, o jis pažiurėsiąs. Ir nubėgęs jis tuojaus persirengė į merginą, ir susižinojęs su kitom merginom pradėjo su jomis žaisti, o jo draugas parodė jį tiems ponams, sakydamas, kad šita "mergina" tiki į "laisvą meilę." Tai dėjosi jau dienai brėkštant, ir ponas Karpis su Daugelavičium prisiartinę prie tos "merginos" paklausė, ar ji nenorėtų eit su jais pasivaikščiot. "Mergina" sutiko. Ponai tuomet vienas už vienos rankos, kitas už kitos, ir eina sau. Priėjus prie daržinės, Karpis pradėjo alkune durti Daugelavičiui, kad prasišalintų. Paskui Karpis klausia "merginos," kiek reikės. Ši sako, 150 auksinų. Ponas Karpis sakosi turįs su savim tik 50 auksinų. "Panelė" sutiko paimti 50 auksinų ir jiedu įnėjo daržinėn. Bet tenai ji pasakė Karpiui truputį palaukti, sakydama, jog turinti ant valandelės išeiti ir tuoj sugrįžšianti. Ponas Karpis: ir ovšem, ir ovšem, panienko, palauksiu. Bet šita "panienka" išbėgus laukan uždarė poną Karpį daržinėj ir leidosi bėgti; paskui nusirengė ir sugrįžus į vestuves vėl griežia su kitais muzikantais.

Po kiek laiko atėjo ir ponas Karpis su ponu Daugelavičium lyg musę kandę: kišt nosį prie vienos, kišt prie kitos, bet "savosios" neranda. Paskui ponai ir kalbasi tarp savęs, kad tokios pasiutusios "mergos" da nematę. O muzikantas gailisi, kad neišprašė auksinio žiedo, kurį ponas Karpis turėjo ant savo piršto.

Valstybė ir valdžia.

Kuomet kas nors kritikuoja Lietuvos valdžios blogus darbus, tai musų klerikalai ir dalis tautininkų tokį žmogų apšaukia išgama, parsidavėliu ir Lietuvos nepriklausomybės priešu. Sulyg jų protavimo, valdžia ir valstybė — tas pats.

Tarpe žodžių valstybė ir valdžia yra didelis skirtumas. Lietuviai socialistai atkakliai kovoja su dabartine Lietuvos valdžia, vienok Lietuvos valstybę jie remia.

Kuomet Želigovskis užpuolė Lietuvos valstybę su tikslu užkariauti ir pavergti ją, kuomet Lietuvos žmonėms gręsė dvarponių jungas, socialistai visomis išgalėmis stengėsi išgelbėti Lietuvą nuo gręsiančio pavojaus. Tuomet ir musų klerikalai su tautininkais pradėjo pečiais traukyti, nesuprasdami kas atsitiko, kad socialistai permainė taktiką linkui Lietuvos. Šiandien gi, kuomet išlaukinis pavojus Lietuvai jau nebegręsia ir klerikališkoji Lietuvos valdžia pradėjo smaugti darbininkų judėjimą, socialistai apskelbė Lietuvos valdžiai atkaklią kovą, gindami darbininkų reikalus. Klerikalai su dešiniaisiais tautininkais ir vėl vadina socialistus Lietuvos nepriklausomybės priešais ir kaipo tokius visokiais budais persekioja.

Musų komunistai, norėdami diskredituoti socialistus darbininkų akyse, irgi apsimetė nematą skirtumo tarpe valstybės ir valdžios. Kuomet socialistai gelbėjo valstybę nuo gręsiančio jai pavojaus, tai musų kairieji apsimetėliai šaukė: "Žiurėkit, darbininkai, socialistai remia buožių valdžią! Ar mes nesakėm, kad socialistai eina ranka rankon su buržuazija!" Ir kad tapti pranašais, komunistai prie to visko dar pridurė: "Socialistai lyg šuneliai prie pono stalo laižosi prie buržuazijos, bet kaip tik buržuazijai jie bus nereikalingi, ji paspirs juos." Mat jie žinojo, kad išlaukiniam pavojui praslinkus, socialistai vėl pradės kovoti su atžagareiviška Lietuvos valdžia ir kad ta kova bus sunki, atkakli ir kruvina. Ir štai dabar, kuomet Lietuvoj siaučia juodoji reakcija, nuo kurios daugiausia nukenčia socialistai, kaipo pirmutiniai darbininkų reikalų gynėjai, tai komunistai su pamėgimu pradėjo šaukti: "Ar mes nesakėm, kad Lietuvos buožės socialistus paspirs?!"

Socialistai nekartą aiškino, kad valstybė ir valdžia yra du skirtingi dalykai. Rėmimas blogos valdžios yra ne pasitarnavimas valstybei, bet pragaištis jai. Ir todel blogą valdžią reikia stengtis kuogreičiausia pakeisti geresne, kad ji kuomažiausia padarytų blėdies valstybei.

J. S. Prusalaitis.

Popiežius nori išeit iš "džėlos".

Popiežius Benediktas daro pastangų, kad užmezgus draugiškus santikius su Italijos karalium. Mat, nuo to laiko, kaip popas Pijus IX neteko kontrolės ant Romos, iki šiai dienai santikiai tarp vatikano ir Italijos valdžios yra pertraukti. Nuo to laiko visi popai skaito save "belaisviais" ir iš vatikano rumų niekur neišeina. Tas liuosu noru savęs įkalinimas skaitosi "amžinu protestu" iš vatikano pusės prieš svietiškąją Italijos valdžią. Keldami tą protestą, "šventieji tėvai" iki šiol reikšdavo noro, kad jiems butų atiduota Roma ir jos apielinkės.

Benediktas tečiaus yra pirmutinis popas, kuris nori šitą tradiciją sulaužyti. Jisai jau sutinka išsižadėti pretensijų prie Romos ir kitų teritorijų, už kurias taip "vajavojosi" jo pirmtakunai Leonas XIII ir Pijus X, tik nori, kad vatikanas butų jam atiduotas.

Kodel jis taip daro? Yra tam priežasčių. Dabar Italijos parliamentan pateko nemaža klerikalų. Iš tenai jie gali daryti spaudimo į valdžią, ir popiežiui rodosi, kad tas spaudimas turės daug geresnių pasekmių, kuomet jis turės prie tos valdžios da savo atstovą. Delto jis ir norėtų susitaikyt su Italijos karalium.

Popo taikos išlygos yra tokios: Italijos valdžia turi tiktai pripažinti tą plotą žemės, ant kurios stovi vatikano rumai ir sodai, kaipo nepriklausomą popiežiaus valstybę, su visomis politinėmis privilegijomis, kokiomis naudojasi visos savistovios valstybės.

Jeigu Italijos valdžia šitą žemę jam atiduotų, tai visos Romos ir jos apskričių jis jau nebereikalautų; be to da jisai nusiimtų nuo savęs "nelaisvę," kuri yra liuosu noru užsidėta, ir sutiktų paskirti savo atstovą prie Italijos valdžios, ir priimti jos atstovą.

Klerikalų spauda šitą popiežiaus sumanymą labai karštai remia, nors tiesą pasakius, tai ji remia kiekvieną kvailystę, kokia tik iš po "švento tėvo" kepurės išeina. Tečiaus Italijos valdžia nesiskubina šitą pasiulymą priimti. Ji yra tos nuomonės, kad įsteigus valstybėj kitą nepriklausomą valstybę, kad ir visai nedidelę, gali buti negeistinų politinių pasekmių. Tiesa, dabartinis popas yra italas, bet niekas negali uždrausti ateityje išrinkti svetimtautį popą, francuzą, ispaną ar vokietį. Tuomet Italijos sostinėj butų svetimo valdono valstybė. Iš to galėtų buti daug nesmagumų ir pačiam popui. Daleiskime, kad renkant sekantį popą išrenka kokį ispaną, ir daleiskime, kad tarp Italijos ir Ispanijos kįla karė. Sutraukymas diplomatinių santikių tarp popiežiaus ir Italijos valdžios tuomet butų neišvengiamas, ir galėtų da prieiti prie to, kad Italijos kariuomenė turėtų užimti vatikaną, kaipo priešo teritoriją.

Šito labai bijosi ir klerikalai.

Dabar vatikanas naudojasi ex-teritorialėmis privilegijomis, taip kaip ir svietimųjų valstybių ambasados. Popas gali sau gyventi aukso rumuose, ir tenai nesikiša nei policija, nei kariuomenė, bet vatikanas yra ne jo nuosavybė. Šitų privilegijų popai nepripažįsta ir iki šiol skaito save "belaisviais."

Ar išeis kada "šventas tėvas" iš tos "džėlos," nežinia.

Eks-Klerikas.

Javų pamainymo sistema.

Ukininkavimo žvilgsniu javų pamainymas yra vienas priemoniškų gamybos faktorių; jis reiškia, kad tos pačios rųšies javas nėra auginamas tam pačiam lauke mets po meto, bet yra perkeliamas iš vieno lauko į antrą, tretį, ketvirtą ir taip toliau, žiurint į kiek laukų ukis yra padalytas. Svarbiausias tikslas tokios ukininkavimo sistemos yra ekonomiškiau išnaudoti dirvos trąšumą, palaikant pačią dirvą tokiam stovy, kad apturėjus didžiausį javų derlių. Šiame straipsny aš trumpai išdėstysiu pamatines priežastis, kurių delei javų pamainymas turi buti praktikuojamas ant kiekvieno ukio. Tos priežastis yra sekamos iš eilės:

1. Suvienodinama paėmimą iš dirvos minerališkų druskų javais. Javai semia minerališkas druskas iš įvairių dirvos sluogsnių: vieni jų maitinasi iš viršutinio dirvos sluogsnio (sėklių šaknų augmenys), antri — iš apatinio dirvos sluogsnio (gilių šaknų augmenys), treti — iš abiejų sluogsnių. Nekurie augmenys reikalauja daugiau vieno elemento — azoto, o mažiau kitų — potašiaus, fosforo ir tt.; kitų augmenų reikalavimai yra kaip tik priešingi. Taigi nuolatinis auginimas vieno javo tam pačiam lauke galutinai išsemtų nekuriuos chemiškus elementus ir dirva nustotų buvus produktyviška.

2. Nauji javai geriau sunaudoja pirmiau augintų javų liekanas. Kiekvienas augmuo palieka dirvoj didelį apštį mineralinių druskų savo šaknyse: vieni augmenys palieka daugiau, kiti — mažiau. Dobilai ir kiti virkštiniai augmenys turi labai gilią šaknų sistemą, kame randasi sukrauta daug trąšumo. Po jų yra geriau sėti kviečius, negu avižas, nes pastarosios turi daug daugiau jiegos imti sau maistą iš giliau. Sėjant avižas pirmiau, o kviečius paskiau, ukininkas turės pridėti minerališkų trąšų arba mėšlo, jei norės apturėti gerą derlių iš pastarųjų.

3. Dirva yra ekonomiškiau aprupinama azotu. Jeigu javų mainymo sistema susideda iš keturių ar penkių metų, tai auginimas virkštinių augmenų su vienu geru užteršimu mėšlais praktiškai dirva bus palaikyta geram stovy ir prie paprastų ukininkavimo sąlygų azotas nei kiek nebus sumažintas dirvoj.

4. Palaikoma organinį perpuvimą dirvoj. Palaikymas organinio perpuvimo yra vienas svarbiausių faktorių javų auginime. Geros ar blogos fiziškos, chemiškos ir biologiškos dirvos sąlygos priklauso išimtinai nuo jo. Dirva, tinkamai aprupinta organiniu perpuvimu, visuomet yra derlinga, produktyviška, geriau palaiko drėgnumą ir mažiau nukenčia nuo išplovimo minerališkų druskų.

5. Palaiko dirvą geram fiziškam stovy. Kiekvienos rųšies javas skirtingai veikia ant dirvos mechaniškai: žolės padaro dirvą stangią, supuolusią; grudiniai javai padaro dirvos strukturą liuosą, atvirą. Sumaningas javų pamainymas sutaiko tokias apystovas. Smėlinės dirvos reikalauja tokių javų, kurie suvienija arba suspaudžia dirvos strukturą; iš antros gi pusės, sunkios molinės dirvos reikalauja tokių javų, kurie padaro jas liuosesnėmis, puriomis.

6. Geriau yra sunaudojamas gyvulių mėšlas ir dirbtinės trąšos. Dobilai, alfalfa ir kiti virkštiniai augemnys gali parupinti dirvai užtektinai azoto. Viskas, kas bus reikalinga, tai pridėti kiek potašiaus ir fosforo. Dirva tais elementais galima aprupinti naudojant tinkamas dirbtinas trąšas ir mėšlą. Jei dirbtinės trąšos yra vartojamos, tai jas reikia naudoti su sekliašakniais javais — kviečiais ar miežiais. Tokiu budu galima apturėti didesnės naudos.

7. Ant dirvos didesnę dalį sezono auga javai. Tas yra labai svarbus dalykas ukininkavimo žvilgsniu. Augantįs javai apsaugoja dirvą nuo išplovimo laike lietingų metų. Pavyzdžiui, jei su grudiniais javais yra pasėjami dobilai ar pašarinės žolės, tai atėmus javus rudeny pastarieji pradeda augti ir bujoti, semia iš dirvos sutirpusias minerališkas druskas, kurios kitaip liktų vandens išplautos.

8. Prašalinama arba sumažinama nuodingas substancijas pagamintas dirvoj. Kiekvienoj dirvoj randasi mažiau arba daugiau įvairių nuodingų substancijų, kurios labai dažnai pakenkia javams. Tos substancijos gali buti augmens išmatos (excretions) arba produktas puvimo organiškos medžiagos dirvoj. Nežiurint iš kur jos paeina, jos yra kenksmingos ir tokia kondicija yra sekmingai prašalinama permainant javus.

9. Piktžolės galima lengvai kontroliuoti arba jas visai išnaikinti. Kuomet javų pamainymo sistemoj yra auginami tokie javai, kaip kukuruzai ir bulvės, tai jų nuolatinis apdirbinėjimas neprileidžia plėtotis piktžolėms, o kartais jos ir visai yra išnaikinamos.

10. Nekurie augantįs javai prirengia dirvą sekamiems javams. Pavyzdžiui, kukuruzai prirengia dirvą kviečiams, o pastarieji dobilams. Tokiu budu daug laiko galima sutaupyti kitiems reikalams.

11. Prigelbsti kontroliuoti kenksmingus vabalus ir augmenų ligas. Nuolatinis auginimas by kurios rųšies javo toj pačioj dirvoj bėgy kelių metų pagamina kenksmingas augmenų ligas ir įvairios rųšies amarus, kurie vienu ar kitu budu susigiminiuoja su dirva, ant kurios javai yra auginami. Kukuruzų šaknų grybelis, kopustų ligos, bulvių susna ir puvėsiai ir kitos panašios ligos yra pasekmė auginimo vieno javo nuolat toj pačioj dirvoj.

12. Ant galo, javų pamainymas duoda progos ekonomiškiau išnaudoti darbo spėkas, sumažina riziką blogo derliaus, parupina daugiaus įvairios rųšies produktų kaip namie, taip ir pardavimui, duoda progos geriau apdirbti dirvą ir, kas svarbiausia, prigelbsti palaikyti dirvos trąšumą.

A. Dvylis,
Agronomijos studentas.

PASIKESINIMAS NUŠAUTI LIETUVOS UŽSIENŲ REIKALŲ MINISTERĮ D-RĄ PURICKĮ.

Sulyg gautos iš Kauno telegramos, š. m. birželio mėn. 19 d. nakčia nežinomas asmuo šovė per langą į užsienių reikalu ministerį d-rą Purickį. Kulka ismigo sienon pora sprindžių augščiau lovos. Ministeris išliko sveikas. Piktadaris jieškomas. Spėjama, kad tai lenkų agentų darbas.

Liet. Inform. Biuras.

"KELEIVIS"
GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATOS KAINA
Amerikoje:
Metams $2.00
Pusei metų $1.25
Kanadoj ir Užrubežiuose:
Metams $3.00
Pusei metų $1.50
Su visokiais reikalais atsikrei piant į Redakciją, rašykit šitok adresą:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Kur dingo sidabriniai pinigai?

Visi žino, kad pirm karės Amerikoje buvo apyvartoj labai daug sidabrinių dolerių. Per karę jie visai išnyko. Jei da kur pasirodo vienas-kitas pinigas, tai tik delto, kad iki šiol jis gulėjo kur nors žmogelio stalčiuje ir dabar tapo paleistas į svietą.

Kodel sidabriniai doleriai Amerikoje išnyko, nedaug kas iš lietuvių žino, todel norime "Keleivio" skaitytojams paaiškinti apie tai.

Sidabriniai doleriai išnyko Amerikoje delto, kad karės metu šios šalies valdžia pardavė juos Anglijai. Iš valstybės iždinės buvo paimta 279,000,000 sidabrinių dolerių ir išgabenta Anglijon. Anglijos valdžia sutiko užmokėti Amerikai po101½ centų už sidabrą kiekvienam doleryje ir prie to da užmokėti už varį, kurio yra prie sidabrinių pinigų primaišyta.

Paklausite, kam Anglijai buvo reikalingi Amerikos doleriai?

Su tuo klausimu yra surišta gana įdomi istorija. Toli-toli, Azijos pietuose, yra šalis vardu Indija. Tą šalį turi pavergus Anglija. Anglijos pinigai tenai remiasi sidabru. Indijos gyventojai, kurie Anglijos valdžios baisiai nekenčia, karės metu pradėjo rinkti sidabrinius pinigus ir slėpti. Į porą metų sidabras Indijoj išnyko kaip kamparas. Pasiliko tik popieriniai pinigai. Anglijos priešai pradėjo tuomet leisti paskalų, kad Anglijai gręsiąs bankrutas ir ji negalėsianti popierinių savo pinigų sidabru paremti. Popierinių Anglijos pinigų vertė Indijoj tuomet pradėjo baisiai kristi. O anglų armija tuo tarpu veržėsi per Indiją į Mesopotamiją, puolė iš tenai Turkiją. Pinigų vertei nupuolus, Anglijai šita kampanija pasidarė tiesiog pragaištinga, nes už viską reikėjo baisiai brangiai mokėti. Kitokio išėjimo Anglijai nebuvo, kaip tik išleisti daugiau sidabrinių pinigų. Bet karės metu sidabro negalima buvo gauti.

Anglijos valdžia tuomet kreipėsi per savo ambasadorių Washingtone į šios šalies valdžią. Amerikos iždinės direktorius Baker patarė Washingtono vyriausybei parduoti Anglijai sidabrinius Amerikos dolerius, kurie stovėjo iždinėj sukrauti, o išleistus jų vietoje popierinius dolerius pakeisti federalėmis atsargos notomis.

Į šešias dienas kongresas priėmė taip vadinamąjį Pittmano įstatymą, kuris leido valdžiai sidabrinius dolerius parduoti, ir jie tuojaus pradėta gabenti ir krauti į Anglijos laivus.

Kadangi nuo 1914 metų Amerikos pinigų dirbtuvė sidabro dolerių daugiau nebedarė ir esamus da apyvartoje pradėjo rinkti, tai dabar sidabrinis doleris Amerikoje pasidarė jau retenybė.

Bet nuo kovo mėnesio šių metų vėl pradėta sidabriniai doleriai kalti. Washingtono žiniomis, nuo kovo iki birželio pabaigos padaryta jau 20,000,000 sidabrinių dolerių. Į mėnesį laiko esą padaroma nuo 8,000,000 iki 10,000,000 dolerių. Nuo gegužės mėnesio pinigų dirbtuvė nupirkusi jau 55,000,000 uncijų sidabro iš įvairių Amerikos kasyklų, užmokėdama po $1 uncijai. Ir ji pirksianti sidabrą ta kaina patol, pakol parduotų Anglijai sidabrinių dolerių vieta vėl bus užpildyta.

Pasaka, kurią tik žemlapis gali papasakoti.

1620 metais laivo "Mayflower" kolonistai rado naują kontinentą; 1921 metais amerikiečiai nuostebiai žiūri į Naujos Europos žemlapį,— sako National Geographic Draugystės, iš Washington, pranešimas.

Žmogui, kuris gyveno ant Marso nuo 1914 m., 1921m. sauszeminė Europa, apart jos pussalių ir salų, butų naujas svietas, — sako tas pats pranešimas, kuris išleistas sykiu su organizacijos nesenai atspaustu žemlapiu su vėliausioms permainomis sulyg naujų tarybų, sutarimų ir plebiscitų.

Žiurėdami į naują perdirbtą žemlapį matome:

Čekoslovakiją, kuri stumia savo vakarinę dalį toli į Vokietiją; jos rytinė dalis kaip tik dasiekė dikčiai padidintą Rumaniją.

Matome susitraukusią Austriją, ir nudrožtą Vengriją truputį žemiaus. Jos atrodo mažesnės už musų Maine valstiją, Bet ne mažesnės.

Prikelta Lenkija, šiauriuose, visai ne kaip sena šalis, bet kaipo naujai gimus. Nepriklausomi miesteliai, Fiuma ir Danzigas, priduoda žemlapiui viduramžinio kvapo.

Centralinės Europos tautos pasakoja svarbias istorijas. Jų kreivotos formos apsuktos ir panašios į kampuotas Suvienytų Valstijų vakarų valstijas.

Trįs mažos respublikos — Estonija, Latvija ir Lietuva —pakėlė savo aphrodatiškas galvas iš Baltijos vandenų. Viršuj jų matome Finliandiją, kuri gimė be baisių skausmų.

Lopyta forma, kuri kadaise ženklino Balkanų valstijas, dabar vingiuoja savo kelią į šiaurius, į Baltiją, visur šalįs išskirstytos. Juodkalnijos romantiškas atminimas dingo. Kaip tik matyti gerai žinoma Turkija.

Ukraina bando nusikąsti kampelį iš Rusijos. Jos plotas gali but palygintas su Francija.

Jugo-Slavija dabar inima tris karalystes — Serbų, Kroatų ir Slovėnų — ant Adriatiko kranto.

Visa Europa Azijos pussalis. Vakarų Europa kaipo antrinis pussalis, kuris kabo nuo Rusijos.

Skandinavija, Danija, Ispanija, Italija ir Graikija gali buti skaitytos kaipo trečias pussalis. Pirmos trįs nedalyvavo karėje.

Akis mato keblumus, kurie stovėjo prieš Berlino ambicijos taka į Bagdadą. Galima sekti jurių kelionę, kurią Britanijos sala teisingai laimėjo prie jos aziatiškų sferų.

Karlsbadas, kaip visuomet, taip ir dabar, puikus, bet jį sunku rasti po nauju vardu "Karlovy Vary".

Šiose dienose butinai reikalinga turėti žemlapio rodyklę su visais senais ir naujais vardais. Negalima pažinti daugelį sugrąžintų miestelių.

Pirmiaus paprastas žmogus žiurėjo į žemlapį, kaip į traukinių surašą. Šiandien ir gerai apsipažinęs turi vartoti žemlapį, įdant suprastų savo kasdieninio laikraščio apšvietimo vertę.

Tam, kuris skaito žemlapį su tokiu atsargumu, kokiu skaito atspausdintas eiles, tai žemlapis papasakos pasaką apie istoriškus žmones ir jų dabartines kovas.

F. L. I. S.

PRIGĖRĖ 8 ŽMONĖS.

Pereitą nedėldienį Chicagoje ir jos apielinkėj prigėrė 8 žmonės, jieškodami pagalbos nuo karščio.

Pajieškojimai

Pajieškau brolio Bernardo Poškos.

Čia jo ir paveikslas.

Kauno gub., Grinkiškio par., Vaitiekunų sodos; jau trečias metas kaip nežinau kur jis gyvena, paskutinį laišką gavau iš Omaha, Nebraska, jis tada važiavo į kitą miestą. Kas žinot apie ji ką nors, malonėkit pranešti už ką busiu labai dėkingas, arba pats lai atsišaukia. (27)
M. Poška
1737 E. Reynolds st., Springfield, Ill.

Jurgis Čepelis, siuvėjas, pacirantis iš Kauno rėdybos, Zarasų apskričio, Rokiškio valsčiaus, iki 1917 gyveno Philadelphijoj. Kaip galima grėlčiau prašo rašyti jo brolis Liudvikas iš Vladivostoko, Rusijoj. Jis pats ar kas jį žino, malonėkite man prapešti. Suteiksiu informacijas ir antrašą jieškančio. Rašykit šiuo antrasu: (28)
M. K. Miškinis
101 Oak st., Lawrence, Mass.

Aš, Franciška Endraitienė, pajieškau savo sunaus Jono Endraičio, Laukuvos parapijos, Selvestrų sodos, Raseinių pavieto, Kauno rėdybos. Girdėjau, gyvena Argentinoj. Jeigu kas apie jį žino, malonėkite pranešti, busiu dėkinga. (27)
Mrs. Franciška Endraitienė
Box 333, Wash Co., Daisytown, Pa.

Pajieškau savo brolio Bronislovo Godeliausko. Jisai paeina iš Kauno rėdybos, Telšių apskričio, Varnių parapijos, 15 mėnesių atgal gyveno Pennsylvania valstijoj, o dabar nežinau kur yra. Meldžiu atsišaukti arba kas apie jį žinot, pranešti, bus atlyginta. (27)
Stanislovas Godeliauskas
422 W. Camden st., Baltimore, Md.

Pajieškau pusbrolio Antano Kairio, Patiltės kaimo, Raudėnų parap., Šiaulių apskr. Jei kas apie ji žino malonėkite pranešti arba pats lai atsišaukia.
Jurgis Kairys (28)
65 I st., So. Boston, Mass.

Aš, Tonis Gudaliauskas, pajieškau savo dėdės Benio Lazausko, Vilniaus gub., Jėzno pavieto, Mičunų kaimo. Meldžiu atsišaukti, turiu svarbų reikalą.
Tonis Gudaliauskas
% The Bailey Knitting Mills
Willett st., Fort Plain, N. Y.

Aš, Marijona Judrienė, pajieškau Amelės Šeremokienės ir duktės Melės, pirmiau gyveno Baltimore, Md., o dabar išvažiavo į Philadelphia, Pa. Paeina iš Kauno rėdybos, Šiaulių apskričio, Gruzdžių valsčiaus, Breženų dvaro. Meldžiu atsišaukti.
Marjona Judrienė
1017 Boyard st., Baltimore, Md.

Pajieškau savo pačios Onos Beniušienės arba Keidošienės. Po pirmu vyru ji vadinas Keidošienė, o po antru Beniušienė. Ji prasišalino iš Waterburio, Conn. 12 d. birželio. Turi mergaite 14 metų vardu Augenia ir vaiką 12 ar 13 metų vardu Albertas. Ji yra vidutinio ugio, juodais plaukais, priešaky turi auksinius dantis. Sakoma, kad išvažiavusi į Philadelphia, Pa. Jei kas iš lietuvių visuomenės tokią moterį užtėmytų, meldžiu man pranešti ant šito antrašo:
Juozapas Beniušis
9565 Hindle ave., Detroit, Mich.

Pajieškau Antano Balčiuno, Kauno rėdybos, Panevėžio apskričio, Podbiržės parapijos, Kirdonių sodžiaus. Turiu labai svarbų reikalą delei jusų gyvenimo vietos Lietuvoje. Atsišaukit šiuo adresu:
S. Tekutienė
78 Lincoln st., Brighton, Mass.

JUSTINAS SIMONAVIČIA, seniau gyvenęs 5420 So 65 ct., Chicagoje. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote praneškite. Jo motina jiesko iš Lietuvos, kuri gyvena dabar Mitkaiciuose, Viekšnių pašta, Mažeikių aps.,
L. Sudentas
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau pusbrolio Motiejaus Saličko, Nemunaičio parapijos, Vaismunų sodžiaus ir švogerio Vincento Blaznelio, Merkinės parapijos, abudu Trakų pavieto, Vilniaus rėdybos. Meldžiu atsišaukti arba jeigu kas apie juos žinote malonėkite pranešti šiuo adresu: (28)
Paulina Brendžiutė-Pagirečkienė.
2210 Forbes st., Pittsburgh, Pa.

Pajieškau savo sesers sunų Povilo ir Julijono Nutautų. Jie paeina iš Kauno rėdybos, Šiaulių apskričio, Trvėkių parapijos. Meldžiu atsišaukti arba kas apie juos žinot praneškit, busiu dėkingas. (27)
A. S. Butler
110 Ann st., Hartford, Conn.

Pajieškau brolio Mikolo Justa, paeina iš Kauno rėdybos, Kretingos apskričio, Garždų miestelio ir valsčiaus. Prašau atsišaukti arba kas žino man pranešti, nes turiu svarbų reikalą.
Franciškas Justas (27)
13 E. 21st st., Box 108 Bayonne, N. J

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui merginos iki 25 metų, kuri galėtų vartoti lenkų, rusų ir anglų kalbas, ir kuri yra dirbus restaurantuose. Aš esu 26 metų vaikinas, buvęs kariumenėj karės laiku. Prisiųskit savo paveikslą, kurį pareikalavus sugrąžinsiu. (27)
W. D. K.
157 W. Canton st., Boston, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos tarpe 25 ir 35 metų amžiaus. Aš esu 28 metų. Meldžiu atsišaukti, duosiu atsakymą kiekvienai. (27)
W. Beten
25 S. Washington st., Iowa City, Iowa

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 20 iki 30 metų. Aš esu 29 metų. Mylėčiau, kad butų nuo Kupiškio ar Panevėžio. Norinčios gauti gerą, linksmą ir gražų vyrą atsišaukite prisiųsdamos savo paveikslus. Atsakymą duosiu kiekvienai. (27)
Mr Paul A. U.
East Norwich, L. I. N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės be vaikų nuo 25 iki 40 metų, be skirtumo tikėjimo. Aš esu 35 metų našlys. Turiu gerą darbą, uždirbu pas 2 sąvaiti po 125 dolerius. Kurios norėtų atvažiuoti iš Lietuvos, gali atsišaukti. Geistina, kad su pirmu laišku prisiustų ir savo paveikslą. Atsakymą duosiu kiekvienai ir paveikslą ant pareikalavimo sugrąžinsiu. (28)
John Leturkis
P. O. Box 46, Glen White, West Va.

Pajieškau apsivedimui merginos. Aš esu 36 metų amžiaus, iš prigimimo lietuvys. Aš norėčiau gauti pačią tarpe 25 ir 40 metų amžiaus, nepaisant tikybos ir tautos. Platesnių žinių suteiksiu laiškais. Atsakymą duosiu kiekvienai. (27)
Mike Biveinis
12314 Dequindre St., Detroit, Mich.

Jieškau apsivedimui merginos tarpe 26 ir 35 metų amžiaus. Butų gerai ir našlė be vaikų, kuri turi keletą šimtų dolerių. Aš esu vaikinas 39 metų, noriu važiuot į Lietuvą ir uždėti biznį. Merginos su pinigais, mylinčios biznį ir smagų gyvenimą, rašykit tuojaus ir prisiųskit savo paveikslus. Atsakymą duosiu kiekvienai ir paveikslą sugrąžinsiu ant pareikalavimo.
C. B. T.
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės tarp 20 ir 30 metų. Norinčios gauti daugiau informacijų, rašykite laišką ir siųskite savo paveikslą, kurį ant pareikalavimo sugrąžinsiu. (28)
Paul Balcumas
1422 W. 117 st. Cleveland, Ohio.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės nuo 30 iki 38 metų. Aš esu 38 metų. Norėdamos platesnių žinių kreipkitės laiškais. (28)
K. Valangevičius
30 Milford st., Lawrence, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 18 iki 23 metų senumo; nejieškau turtingos, kad tik butų linksma ir mylėtų dorą gyvenimą. Aš esu 25 m. amžiaus. Katra mylėtų apsivesti, meldžiu atsiliepti, prisiunčiant savo paveikslą. Atsakymą duosiu kiekvienai ir apie save pranešiu laišku. Kreipkitės šituo adresu: (28)
M. Labuks
619 W. 16th st., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 18 iki 23 metų. Geistina, kad mokėtų anglų kalbą ir raštą ir norėtų gyventi mieste ar ant farmų. Aš esu vaikinas 25 metų. Atsišaukit ir rašykit angliška kalba laišką po šiuo adresu: Peter Peterson
2352 North Robey st., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui našlės arba gyvanašlės, katra turi nuo vyro atsiskyrimą ir nori vesti gerą šeimyniską gyvenimą. Aš esu našlys 43 metų, pagal amatą sliesorius. Meldžiu atsišaukti, platesnių žinių suteiksiu laiškais.
C. K. Siaulis
3323 Lowe ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMAI.

PARSIDUODA ČEVERYKŲ TAISYMO DIRBTUVĖ su visom mašinom ir įrankiais. Priežastis pardavimo—važiuoju Lietuvon. Kas nori įsigyti tokį biznį, o nemoka ant mašinų dirbti, aš apsiimu išmokinti. (28)
S. UŽDAVINIS
189 E. Merrimack st., Lowell, Mass

PARSIDUODA GROCERIŲ KRAUTUVĖ.
Labai gera vieta singeliui vyrui ar merginai arba ir porai. Du ruimai ant tų pačių lubų su forničiais ir visais įtaisymais. Renda pigi. Parsiduoda labai pigiai. Išvažiuoju į kitą miestą. Atsišaukit greitai.
91 Florence st.,
Everett, Mass. Tel.1209-R.

REIKALINGOS MERGINOS.
Gera proga merginoms turėt darbą ant visados prie siuvimo mašinu. Katra pirma atvažiuos, ta geresnį darbą gaus.
Mr. T. Tempel
The Bailey Knitting Mills
Willett st., Fort Plain, N. Y.

Ant Išbandymo.

Kiekvienas, kuris tik prisiųs 2 dol., aš siunčiu ant išbandymo 4 dol. vertės barberišką britvą. Naudokite per 2 nedėlias ir jeigu tinka, tuomet prisiųskite likusius 2 dol., o jeigu netinka, tai prisiųskit atgai britvą, o aš prisiųsiu jums jusų įmokėtus pinigus.
Adresuokit taip: (31)
LITHUANIAN BARBER SHOP
102 MILLBURY ST.,
WORCESTER, MASS.

LIETUVIŠKI LAIŠKAI

Tuoj išeis iš spaudos nauji netuviški laiškai rašymui į Lietuvą, labai dailiai padaryti, su visokiais pagražinimais ir su gražiais pasveikinimais tėvo, motinos, brolio, sesers ir giminių. Užtat nei vienas nepraleiskit šitos progos nenusipirkę laiškų, o pradžiuginsit savuosius tokia linksmu laišku. Siųskite užsakymą tuojaus, nes vėliaus gali nebelikti. Kaina 10 laiškų 75c.; 25 laiškai už $1.50. Agentams specialės kainos.
S. F. Jancos (28)
P. O. Box 640, New Haven, Conn.

PUIKI VIETA PIKNIKAMS IR IŠVAŽIAVIMAMS!
Prie upės ir geros maudynės, salė šokiams gražioj vietoj, taip kad labai paranki ir smagi vieta pasilinksminimams.
Kurie norėtumete paimt salę šokiams ar piknikams malonėkite kreiptis šiuo adresu: (27)
J. P. PUPKIS
Box 52 Shaweene River Pk.
BILLERICA, MASS.

LDLD. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:
J. S. Prusalaitis, pirmininkas
943 Bank St., Waterbury, Conn.
J. M. Buchinsky, sekretorius
52 Glenwood ave.,
Binghamton, N. Y.
K. Liutkus, iždininkas
Great Neck L. I., N. Y.

"KANKLĖS"

Ilgai lauktos "KANKLĖS" vėl pradeda kankliuoti. Ši metą komp. MIKAS PETRAUSKAS leidžia netik šių metų "kankles", bet ir visų keturių praeitų metų bus naujai peržiurėtos ir viena knyga-sąsiuviniu išleista. Dabar jų kaina 3 dol., o kaip tik apleis spaudą (už apie dviejų mėnesių) bus "Kanklių" kaina 6 dol. Siųsk tuojaus TRIS dol. šiuo antrašu:

MIKAS PETRAUSKAS
769 Broadway, So. Boston, Mass.

COMMONWEALTH OF MASSACHUSETTS
Suffolk, ss Superior Court
In Equity
No. 18367
Attorney-General
vs
Joseph Kowal & Company, Inc., et al

TOLESNI ĮSAKYMAI PRIRODYMUI REIKALAVIMŲ.

Viršui užvardytu reikalu, tolesnei įsakoma, kad David J. Maloney, Esq., nuskirtas Receiveris, duotų tolesnį pranešima visoms ypatoms, turinčioms reikalavimus priesais Joseph Kowal & Company, Inc., kurie dar neprirodė savo reikalavimų, kad pristatytų juos į ofisą minėto Receiverio 196 Hanover st., Boston, Mass., Ruimas 305, delei leidimo, pirmą ar prieš pirmą dieną Rugsėjo, 1921 m. arba bus sulaikyta, pakol teismas, prirodžius gerą tikslą, duos kitokį įsakymą, šis pranešimas bus duotas paskelbti per tris sąvaites, vieną sykį kas sąvaitė Boston Traveler taipgi lietuvių laikraščiuose Keleivyje ir Darbininke, išeinančiuose Bostone ir rusų laikrašty Russky Golos, išeinančiam New Yorke, bet turinčiam tam tikrą skaičių savo skaitytojų Bostone; paskutinis paskelbimas tuose laikraščiuose bus mažiausia 30 dienų prieš pirmą dieną Rugsėjo, taipgi bus pasiųstas apmokėta pašta išspausdinta kopija advokatui ant rekordo ir kiekvienam kreditoriui minėtos korporacijos, kurie bus žinomi Receiveriui ir kurie dar nėra priparodę savo reikalavimų ir potam padaryti priesiegtą paliudymą paklusnume šio įsakymo.

Per Teismą,
Francis A. Campbell, Clerk
Birželio 23, 1921

Kopiją
Paliudyja:
Francis A. Campbell, Clerk.

JAU IŠĖJO IŠ SPAUDOS
Lietuvos Respublikos
ISTORIJA

NUO 1905 METŲ REVOLIUCIJOS IKI ŠIŲ DIENŲ, SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Šitoj knygoj telpa visi faktai ir dokumentai, kurie parodo, kas ir kaip kovojo už Lietuvos paliuosavimą iš po caro valdžios, kas tą valdžią sugriovė, kas paskui norėjo prijungti Lietuvą prie Vokietijos, kas norėjo uždėti ant Lietuvos vokiškąjį karalių, ir kodel visi tie plenai nenusisekė. Toliaus veikalas parodo, kaip buvo apskelbta Lietuvos Respublika, kaip buvo šaukiamas Steigiamas Seimas, kaip Lietuva kariavo su bolševikais, kaip ji su jais susitaikė; paskui, kaip ant Lietuvos užpuolė lenkai ir karė su jais.

GRAŽUS SPALVUOTAS ŽEMLAPIS, kuris parodo šiandieninius Lietuvos Rubežius sutartimi su Rusais, Latviais ir kitais kaimynais. Vienas tik žemlapis, perkant atskirai, vertas dolerio.

Kaina $1.00.

Jeigu norėtumet gaut tą knygą apdarytą audimu, kaina ..... $1.50.

Pinigus galite siųsti popierinį dolerį laiške. Tik aiškiai užrašyk savo adresą atgal.

KELEIVIS 255 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KELIONE Į LIETUVĄ SU PALIDOVU

Su BALTIC STATES BANKO KELEIVIAIS siunčiamas PALIDOVAS iš New Yorko į Lietuvą.

Kad musų keleiviai butų kuogeriausiai aprupinti kelionėje, kad jie gautų tinkamą ir draugišką patarnavimą muitinėse ir t. p., siunčiame drauge palydovą pilietį

VYTAUTĄ ŠAUKLĮ

JIS IŠKELIAUS SU MUSŲ KELEIVIAIS PABAIGOJ LIEPOS (AR PRADŽIOJE RUGPIŪČIO). VISI KELEIVIAI BUS APRUPINTI SU PASPORTŲ, VIZŲ IR BAGAŽO REIKALAIS IR SU IŠGAVIMU "INCOME TAX" KVITŲ NEW YORKE.

KAS NORIT TURĖTI RAMIA, GERA IR LINKSMA KELIONĘ Į TĖVYNĘ LIETUVĄ, TAS TUOJ UŽSISAKYKIT SAU VIETĄ.

Užsisakydami vietą ir klausdami informacijų, prisiųskite mums iškirpę šį paskelbimą.

UŽSAKYMUS SU PINIGAIS SIŲSKIT ŠIUO ADRESU:

Baltic States Bank
294 Eight Ave., New York, N.Y.

Kur seniausia, Ten geriausia.

SENIAUSIA AgenturA VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepoją, Karaliaučių ir kitus portus į Eidkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.

Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ
Visokius spaudos darbus atlieka greitai pigiai ir gražiai.
Spausdina konstitucijas, knygas, laiškams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tikietus ir tt.

"VIENYBĖ"
EINA DU-KART SAVAITĖJE
Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių
"TARKA"
AMERIKOJE $3.50 MET.
LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybės" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.
Vienas šėras $10.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite musų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN VIENYBE PUBL. Co.
193 Grand St. W
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

Iš šio svieto už 50 skatikų.

Visaip buna laisvoj šaly—galimybių krašte. Kartą pasiskaičiau knygą užrašytą: "Aplink svietą su 20 skatikų kišeniuj," ir pamaniau sau: "Et, vėjai, nepirkęs, nevogęs, dykai negausi, o del 20 skatikų į pavojų neišsimoka."

Aplink svietą apkeliaut, mano išrokavimu, tai galima ir be skatiko, bet reikia turėt koks nors amatas, sakysim, kad ir kirpimo kromelį. Ateini kur į samojėdų kaimą, pasistatai kieme kreivą veidrodį, o vietos gyventojams subėgus į savo kaukes pasižiurėti, skusk pradėjęs nuo galo! Tai bus darbas, o darbas, kaip yra sakoma, maitina.

50 skatikų nuo 20 skatikų nedaug kuo skiriasi, bet padaryti gali labai, oi labai daug sakysim, apie svietą neapeisi, bet iš šio svieto, tai maža betruks, kad neišėjus.

50 skatikų savaime yra niekas. Nekaltas menkos vertybės supratimas, kuriuo nė vieno poperoso nenupirksi. Tai ne tai, ką prieš karinę gadynę, kada demokratiškas valsčiaus ponas už "čvertrublį" budavo bylą pagreitina, akto nuorašą padaro, "pavieską sviečija," ar šiaip kokia gerybe apsieina. Tada dar, sakysim, buvo išrokavimo, kad ir muitininkui už 20 kapeikų "pasibažyti."

Šiandien, kada, anot to valsčiaus šunadvokačio betariant: "šiandien man ir rublis pliovoje dielo!", tai ant 50 skatikų begali sulaikyti koks nors ypatingas atsitikimas, sakysim tragedija.

Sakoma yra—mažas kupstas didžiausią vežimą verčia.

Čia aš papasakosiu pasaką, kuriai galima tikėt ir netikėt. Buvo ve kaip: Buvo gyveno dvyliktosios rušies valdininkas Piepaitis, kuris turėjo nors mažą bet gerą vardą ir nors senas, bet geras kelines. Piepaitis buvo visų mylimas, tarnystėj kaip rugte rugo.

Bet sakoma yra — nėra bloga be gera ir antraip, tai yra—nėra gera be bloga.

Tas blogas buvo ne kas kita, kaip ponios nuovadienės taksiukas, kurs vienintėlis visam miestely drįso Piepaičiui drumsti šventają ramybę. —

Link medelį kol dar jaunas—sako priežodis.

Piepaičiui dabar pasakytų — plak taksiuką, kol dar neikando. Kadangi jis pradžioj nesusiprato tai padaryti, tai taksiukas padarė savo: įsismaginęs įkando Piepaitį. Tai butų dar niekis,—įkando ir vėl užgys, nedidelė bėda, bet taksiukas kol pasiekė Piepaičio minkštumos, pirma buvo priverstas pradrėksti jo diagonalinę kelinę.

—Kaip dabar svietui akis parodysiu, susirupino Piepaitis ir, pamiršęs dargi taksiuką subart, nuėjo pas siuvėją į remontą, kur už 5 auksinus gavo atgal bemažko naujas — sulopytas kelines.

Žmonės sako: pirmą kartą pasidžiaugti nauju, antrą kart—sulopytu. O, jei taip butų pasakęs Piepaitis, kol dar buvo laikas. Bet vėl sakoma yra: ką dievai nori nubausti, tam jie pirma atima protą.—

Matyt ne kitaip jie velijo ir su Piepaičiu pasielgt, įšnibždėdami jam neramią mintį:—Mano kelinės "kaziono," taksiukas taip pat "kaziono,"—nusprendė Piepaitis ir nieko nelaukęs parašė sąskaitą ant 5 auksinų: girdi,"kazna" ir lai užmoka—nukentė koja, tai kam turi dar kišenius nukentėti.

Nuo šiol prasideda Piepaičio kryžiaus kelias. Po dviejų mėnesių pareina numeruotas su antspaudomis ir parašais raštas, kad sąskaitą turi butį apmokėta 50 skatikų žyminio mokesnio Reikia tai reikia, Piepaitis žinojo įstatymą ir prieš įstatymą nėjo, tik nežinojo vieno, kad be visokių kitų yra dar žyminis mokesnis.

Dasiteiravęs Piepaitis pašte sužinojo, kad išde, kuris yra už 60 varstų, laikomos tam tikros markutės vadinamos žymėmis.

Piepaitis ir nuvyko į iždą Reikia tai reikia. Nuvyko Piepaitis iždan ir atsistojo prie eilės galo, kur jau stovėjo virš 20 laukiančių. Virš 20 žmonių.—Piepaitis neskaitė, o atsistojo prie paties eilės galo.

Butų sau sveikas ir stovėjęs, bet čia jį, Piepaitį, pagundė bloga mintis.

Piepaitis žinojo, kad žingeidumas yra moterų liga Bet su moterimis susimaišęs ta liga ir jis pats apsirgo, tai yra pusvalandį prastovėjęs, užsikrėtė žingeidumu ir pro kitų galvas dvistelėjo, kas darosi ten už langelio. Gi ten darėsi ne kas kita, kaip tik graži panelė sėdėjo ir arbatą gurkšnojo. Baigus arbatą ji užsirukė cigaretą. Tuo tarpu pikčius atvedė sargą su naujais laikraščiais, tai panelė vėl žiuri, kas nauja dedas pasauly. Lygybė tai lygybė: jai galima rinkt mitinguot, tai kodel neužsirukyt, kaip kad vyrai daro, ir politika nepaindomauti? Taip butų pamanęs Piepaitis... Bet jis, pažinęs gerą ir piktą, ėmė ir supyko. Piepaitis jautė, kaip pradėjo styrti jo sąnariai. Čia jam prisiminė Nojaus (turbut Loto? —"Kel." Red.) žmonos likimas, kuri už atsigręžimą ir dairymąsi kur nereikia tapo druskos stulpu.

Nuodėmė buvo aiški, bet sykį nusidėjus "griekas neplaktas nebepaleidžia," ir Piepaitis ėmė garsiai urgzti.

Panelė užsirustino, pasakė uždarysianti langelį, kol triukšmo priežastis bus pašalinta, ką ir padarė. Už valandos išėjo sargas nešinas popieros lapą ir, tystelėjęs Piepaitį iš eilės, parodė, kad jis čia turįs pasirašyti, nes tai busiąs protokolas.

Piepaičio nebuta kvailio: jis protokolų bijojo, kaip kipšas švęsto vandens, ir pareiškė sargui neturįs mažiausio noro rašytis po protokolo.

—Tai duok šia dešimtį auksinų, aš tave išmesiu per duris,—pamokino jį sargas.

—Amžių gyvenk, amžių mokinkis, ir vis tik kvailas—pamanė Piepaitis, davė 10 auksinų, už ką sargas jį išgrudė per duris.

—O kaip su žyminiu mokesniu?—paklausė Piepaitis sargo, lyg cherubinas atsistojusio tarpdury.

—Už kiek reikia?

—Už 50 skatikų,—paaiškino Piepaitis.

—Duosi dar 10 auks., tai aš pačiam duosiu žyminę markutę, pasisiulė geraširdis sargas į pagalbą.

Nors Piepaitis jokiu budu negalėjo suprasti, kaip tai išeina, kad jis gaus markutę už 50 skatikų, o mokės 10 auksinų, vis tik neilgai galvodamas jis atidavė sargui 10 auks. ir dar pabučiavo jį už gerą širdį.

—Nelaimėj pažinsi draugą — susijaudrinusiai tarė Piepaitis, spausdamas gerojo sargo dešinę, ir skubiai išdumė namo.

—Bus kas nebuvę, pasiųsiu markutę apdraustam voke,— nusprendė Piepaitis, ką ir padarė.

Praėjo kiti du mėnesiai, kol paštininkas atnešė kitą paketą su Piepaičio markute ir paaiškinamuoju raštu, kur reikalaujama prisiųsti ne 50 skatikų, o iždinės kvitą, kad įmokėta žyminio mokesnio 50 skatikų. Čia Piepaitį apsėdo pasipriešinimo dvasia. Vargas tam, ką pikta dvasia apsėda: ji įlekia žmogu, o išlekia didžiausiu vanagu. Piepaitis pasiryžo galėt: nenorit nereikia, bet Piepaitis į iždą nebekeliaus!

Ėjo raštai po raštų, susirašinėjimas; susidarė storoka byla.

Galų gale atvažiavo ekzekutorius su raštu išjieškot iš Piepaičio 50 skatikų ir visas padarytas del jo bylos išlaidas.

Piepaitis tiek turto netūrėjo, kad bebutų galėjęs palengt reikalaujamąsias sumas, ir sutiko tą dalį atsėdėti.

Piepaitis atsisėdo. Bet viena turi savo galą ir Piepaitis vėl pamatė dievo saulę. Tik savo tarnystės nebepamatė daugiau...

Kai Piepaitis vėl norėjo pastot, jam buvo patiektas žinių lapas užpildymui, kur reikėjo šiaip rašyti:

į klausimą:— ar buvai teistas? Piepaitis parašė—nebuvau. Ar buvai baustas?—žinoma Piepaitis buvo baustas ir nemelavo:—buvau,—parašė ir... vietos, žinoma, nebegavo.

Pagyvenęs dar kiek metų ir baigęs savo amžių, Piepaitis, kaip tai paprastai atsitinka, mirė. Kas jieškotų priežasties, gali pamanyti, kad tai 50 skatikų kaltė.

Aklasmatė.

(Iš "Trimito.")

Nauji Raštai.

Lietuvos Respublikos Istorija ir Žemlapis, sutaisė Iksas, išleido "Keleivis." Šitas veikalas nušviečia visą lietuvių kovos už laisvę laikotarpį nuo 1905 metų Revoliucijos iki šių dienų. Visų pirma šita knyga parodo, kaip Revoliucija sugriovė caro valdžią, kaip Lietuvos kunigija tą valdžią gynė, ir kaip paskui vyskupo Karevičiaus kampanija norėjo užkrauti ant Lietuvos žmonių sprando naują monarchą—princą fon Urachą, ir kodel tie klerikalų plenai nepavyko. Toliaus veikalas parodo, kaip Lietuva buvo apskelbta respublika, kaip ji kariavo su bolševikais, kaip buvo sušauktas Steigiamas Seimas ir kokiomis sąlygomis buvo padaryta su sovietų Rusija taika. Pagalios knyga parodo, kaip ant Lietuvos užpludo lenkai ir kaip lietuviai su jais kariavo — aprašyti visi svarbesni mušiai. Pridėtas dailiai spalvuotas žemlapis parodo Lietuvos Respublikos rubežius ir kaip Lietuva padalyta į apskričius. Šitą veikalą turėtų kiekvienas įsigyti ir da po vieną savo namiškiams į Lietuvą nusiųsti. Visas veikalas kainuoja $1, kuomet vienas tik žemlapis yra vertas dolerio. Ją galima gauti "Keleivio" redakcijoj.

Šešėliai.— Parašė Tulelis, ir vertimai iš Guy de Juanpassent. Išleido "Dirva," kaina 50 centų.

Trimitas.— Eilių ir deklamacijų knygelė, parašė K. Karpavičius, išleido "Dirva", kaina 50c.

Filosofijos Straipsniai.— Parašė V. J. Budrikas, išleido "Dirva," kaina $1.00.

Tautos Vaikikas. — Eilių ir deklamacijų knygelė, išleido "Dirva," kaina 50c.

Marija Bočkareva, Rusijos moterų "Mirties Batalijono" vedėja. Parašė Isaoc Don Levine, vertė iš anglų kalbos K. S. K., išleido "Dirva," kaina $1.25.

Tremtinis, vieno veiksmo perstatymas. Parašė August Srimberg, vertė A. A. Tulys, išleido "Dirva," kaina 25c.

Užkeikta Mergelė, sceniška pasaka, parengė V. J. Pietaris, išleido "Dirva," kaina 25 centai.

ĮDOMI KNYGA.

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos labai žingeidi knyga: "Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto Veikimas." Knyga graži, su paveikslais, didelėmis raidėmis, aiški, lengva kalba, turinti netoli šimtą puslapių ir visa pripildyta įdomiais rašiniais ir nušviečia So. Bostono lietuvių ištisų metų veikimą Lietuvos naudai. Šioje knygoje telpa daug šių dienų dokumentų, Lietuvos valdžios atsišaukimų, Lietuvos Gynimo Komiteto telegramos, prašymai ir kiti naudingi pasiskaitymai, kurie bus naudingi kol Lietuva gyvuos. Žodžiu sakant, yra didelės atgimstančios Lietuvos istorijos — atmintis ant visados.

Šioje knygoje yra visų veikėjų, darbuotojų, aukotojų, Lietuvos paskolos bonų pirkėjų vardai, pavardės, iš kur paeina iš Lietuvos ir kiek kuris aukojo. arba už kiek bonų pirko. Kiekvienas lietuvys, o ypač Bostono ir apielinkės, turėtų šią knygą įsigyti, nes iš jos galima daug ko pasimokinti, daug ko dasižinoti. Kaina 50 centų. Galima gauti "Sandaros", "Keleivio" Redakcijose ir Baltic States Bankoje. Visas pelnas eina Lietuvos Šauliams.

N. L. D. K. Kasininkas
Juozapas Sokas,
380 4-th St., So. Boston, Mass.

REIKALINGI
IŠDALINTOJAI
TIEM, KURIE DADAR UŽLAIKO SELYKLAS IR APYNIUS PIRMENYBĖ
GERIAUSIA LINIJA WHOLSELIO GROCERIŲ
Augščiausios Rųšies Senų Laikų Skonis
GERAS UŽDARBIS
Klausk apie teritorijų
FRUIT PRODUCTS TRUST
Dept. D. 451, 8-10 Douglas st. Boston, 27, Mass. (28)

FARMOS!

FARMOS! FARMOS!
Šioj lietuvių apielinkėj, kurie norit pirkti ukę, aš galiu tamstoms parodyti kurios farmos parsiduoda ir kur savininkas gyvena. Norėdami patys susirasti ir pirkt be tarpininkų, kreipkitės pas mane ukininką adresu:
Mr. Joseph Geribo (28)
Box 142, Scottville, Mich.

FARMOS! FARMOS!
Ant pardavimo ir apmainymo Lietuvių Kalonijoj, Michigano valstijoj. Aš turiu 200 farmų didelių ir mažų, nuo 40 iki 640 akrų žemės. Kaina nuo $500 iki $20,000. Taipgi turiu farmų su užsėtais javais, padarais ir gyvuliais. Kokios kas tik reikalauja, gali gauti pas mane, pirkti arba mainyti ant miesto propertės. Aš duodu farmas ant lengviausių išmokėjimui. Norėdami gauti daugiau žinių rašykite laišką arba atvažiuokite pas mane. (29)
JOSEPH STANKS
Farm Agency
Route 2, Box 49, . . Branch, Mich.

PARSIDUODA FARMA.
FARMA TURI BUT PARDUOTA TUOJAUS.
Priims vidutinį pasiulymą. 130 akrų žemės, 35 akrai geros žemės dirbimui, likusioji gatavkios ir miškas. 2 melžiamos karvės, 1 arklys, apie 80 vištų, vežimai, pakinkai, sodas, 8 ruimų stuba, didelė barnė, vištininkai, 3 ruimų vasarnamis (bungalow). Šita farma yra užsėta, namai geri, žemė irgi gera. 3½ mylių iki miestui. Jąs pamatysit, kad ši farma parsiduoda labai pigiai. Pasiskubinkit. Greitai parduodant kaina $3,500, įnešt $2,000. Rašykit angliškai. (27)
WEISLER'S FARM AGENCY
9 SCHOOL ST. DANIELSON CONN

FARMOS! FARMOS!
Turiu ant pardavimo daug farmų, didelių ir mažų, su mažais įmokėjimais ir lengvais išmokėjimais, netoli Newark, N. J. Norėdami važiuoti parašykit man laišką, tai aš lauksiu ant stoties Flemington, N. J. (27)
Mike Churinskas
Box 46, Send Brook, N. J.

PARSIDUDA FARMA!
44 akrai lygios žemės, dalis gero miško, daugybė įvairių vaisinių medžių, šaltinio vanduo, 2 stubos, didelė barnė, vištininkas, kiaulininkas. Prie to 2 arkliai, 2 karvės, vištos, vežimai, pakinkai, mašinerija, visi javai. Už viską tik $2,800. Įnešt $1800. Pasiskubinkite. (28)
GEORGE PLEPIS
Pennsburg, Montgomery County, Pa.

FARMA
Parsiduoda lietuvių kolonijoj.
Turėdamas 2 farmas, 150 akerių ir 80 akerių su gerais budinkais, palei geležinkelio stotį ir daug vasarnamių, kliubų ir negalėdamas apdirbti abiejų farmų vieną bile kurią parduodu labai pigiai, arba mainau ant miesto namų.
TONY LESKY (31)
P. O. Box 4, Peacock, Mich.

GERA PROGA. Parduodu farmą, 40 akerių dirbamos žemės, 3 akeriai žuvingo ežero, 10 ruimų stuba, viso 7 budinkai, gyvuliai ir padarai. Prie farmos yra malunas javams malti ir parduodama gyvuliams grėnų, ledų biznis ir tartokas lentoms piauti. Malunas ir tartokas varomi vandeniu. Parduodu pigiai. Kreipkitės yratiškai arba laišku. (27)
ANTANAS SAMALIUS
P. O. Box 24, Brooklyn, Conn.

PARSIDUODA FARMA.
56 akrai žemės, 6 ruimų stuba ir šeši kiti budinkai, didele barnė, 2 arkliai, 8 karvės, 500 vištų gasolino inžinas ir kitokios visokios mašinerijos, kokios tik ant didelės farmos reikalingos; 2 akeriai sodno, daugybė visokių vaisinių medžių. Likusioji žemė apsėta visokiais javais. Kaina tik $6,000. Puse įmoket.
Aš turiu pardavimui virš 170 visokių farmų. Šitos farmos randasi geriausioj vietoj New Jersey valstijoj. Visas informacijas suteiks (27)
MR. MATHIAS NEMITH
318 PINE ST.,
ELIZABETH PORT, N. J.

IŠ HAMBURGO
tiesiai į
DANCIGĄ IR VARŠAVĄ
Naujais laivais
OROPESA Liepos 16
ORDUNA Liepos 30
ORBITA Rugpiučio 13
Uždaryti kambariai moterims ir šeimynoms.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York.
arba pas vietos agentus.

LONGINAS BUINIS
Mokytojas W. Lynn, Mass. D. L. K. Keistučio Orchestros 16 muzikantų.

Vadovas Cambridge'aus Liet. Beno.
Taipgi duodu lekcijas ant daugelio instrumentų greitai išmokinu grajint. Tuniju ir taisau pianus, atlieku visokius muzikališkus darbus atsakančiai. Meldžiu kreiptis visais reikalais pas mane.
26 SCHOOL ST.,
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. Cambridge 7322

NEKENTĖK NUO
RAUDONOSIOS GYSLOS
NESMAGUMŲ.
Tukstančiai žmonių, kurie kenčia visoj šaly nuo Raudonosios Gyslos nesmagumų, jums pasakys, kad Pixine Pile Remedy yra vienintėlė gyduolė, kuri nuo to pagelbės. Ji prašalina skausmą greitai ir ant visados. Be skausmo, be operacijos, be daktaro išlaidų. Pixine Pile Remedy yra padarytos pagal receptą žymiausio daktaro ir jos yra vartojamos jau 33 metai. Tai yra gyduolės, kurios gelbsti. Užsisakyk tuojaus ir išbandyk. Persitikrinsit, kad yra geriausia gydytis nuo Raudonosios Gyslos nesmagumų su Pixine Pile Remedy. Tai yra vienintėlė gyduolė, kuri prašalina nesmagumus. Jeigu šios gyduolės negelbėtų, pinigai bus sugrąžinti. Prisiųskit $1.00 money orderiu, o aplaikysite didelę tubą Pixine Pile Remedy. Bus pasiųsta jums paprastame pakete.
THE PIXINE CO., INC.
Paw Ave, (5776) Troy, N. Y.

IŠRADEJAI!
Prisiųskite man savo braižinius išradimo išegzaminavimui. Reikalaukite išradimų knygutės "Patarimai Išradėjams," kuri duodama dykai.
Rašykite lietuviškai savo advokatui.
MARTIN LABINER
Reg. Patent Atty.
15 PARK ROW, NEW YORK

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA
TIESI Kelionė Be Persėdimo Iš NEW YORKO
Per LIBAVA Arba HAMBURGA-EITKUNUS
Į LIETUVA Laivai išplaukia kas 14-tą dieną.
Dideli dviejų sriubų pašto laivai išplauks:—
S. S. LITHUANIA Liepos 20 S. S. Polonia Rugpiučio 17
S. S. ESTONIA Rugpiučio 3 S. S. LITUANIA Rugpiučio 31
Visi laivai turi pulkius kambarius trečios klesos keleiviams.
Taipgi nauja tiesi kelionė tarpe LIEPOJAUS-DANCIGO IR HALIFAX, CANADA

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY
Generaliai Agentai del CENTRALINES ir RYTŲ EUROPOS
NORTH - GERMAN LLOYD BREMEN.
IŠ NEW YORKO TIESIAI Į
BREMENĄ, DANCIGĄ IR LIEPOJŲ
Laivai plaukia tiesiai į LIEPOJŲ per Dancigą. Tiesus persimainymas nuo laivo ant laivo.
HUDSON—Liepos 13, Rugpiučio 30 ir Spalių 15
PRINCESS MATOIKA Liepos 23, Rugsėjo 7
POTOMAC Liepos 28, Rugsėjo 14, Spalių 20
IŠ NEW YORKO Į CHERBOURGĄ IR BREMENĄ TIESIAI
Greičiausiais ir didžiausiais laivais, plaukiančiais po Amerikos vėliava:
AMERICA Liepos 23, Rugpiučio 24 ir Rugsėjo 28
GEORGE WASHINGTON Rugpiučio 3, Rugpiučio 27 ir Rugs. 24
Kreipkitės: 99 State st., Boston, Mass. arba prie Vietos Agentų.

Iš MONTREAL in
HAMBURGA, DANCIGA ir LIBAVA
PER
THIRD CLASS **CANADA LINE** THIRD CLASS
Vienintėlis tiesus kelias į Baltijos portus
S. S. POLAND išplauks Rugpiučio 10
Puikus valgis. Plati vieta pasivaikščiojimui. Ruimingi publikai ir rukomieji kambariai. Geros lovos. Daug ruimų po 2 lovas. Delei pilnų informacijų ir kainų kreipkitės į
KOMPANIJOS OFISĄ. 84 STATE ST., BOSTON, MASS.
arba prie vietos agentų.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT TARP NEW YORKO IR HAMBURGO JOINT
SERVICE
Trumpiausias susisiekimas su Centraline Europa.
S. S. "Mount Clinton" (naujas) Liepos 7
S. S. "Mount Clay" Rugpiučio 4
S. S. "Mount Carroll" (naujas) Rugpiučio 18
Laivai "HANSA" (Ex-Deutschland), "BAYERN" (naujas) ir "WUERTTEMBERG" (naujas) pradės plaukiot Birželyje.
Ruimai su 2, 4, ir 6 lovom ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiojimui deniai, visas tas patvarkymas trečios klesos pasažieriams.
Reikale rašykit bile vienam musų Agentui arba
WITH 30 BROADWAY, NEW YORK CITY. WITH
HAMBURG-AMERICAN LINE

LAIVAKORTES JAU ATPIGO
Nėra ofiso visoj Amerikoj kur pigiau gautumet laivakortes stačiai į Hamburgą, Eitkunus, Kauną ar Liepoją. Pašportus parupinam kožnam. Musų yra didžiausia ir atsakančiausia lietuvių agentura. Rašykite ar stačiai važiuokite pas mus, jei norit turėti pigią ir malonią kelionę į Lietuvą-Tėvynę.
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU,
136 E. 42-nd St., New York, N. Y.

Ar nori susipažint su visų tautų Dievais? Jei nori, perskaityk knygą
KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?
Kaina $1.00; audimo apdarais $1.25.
Gaunama "Keleivio" Redakcijoj
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvos Atstovybes Amerikoje Nauji Adresai

I.

Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų paliudyjimo pargabenimui gininių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokios rušies dokumentų ir delei sujieškojimo turtų, bylų vedimo, visados kreipkitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso, šiuo adresu:

LITHUANIAN LEGATION
1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

II.

Delei persiuntimo pinigų Lietuvon giminėms, nuo karo nukentėjusiems arba delei persiuntimo aukų Lietuvos Valstybės reikalams, Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Liet. Raud. Kryžiui ir kitiems reikalams, o taipgi visais Lietuvos Paskolos reikalais, Prekybos ir Pramonės dalykais ir delei Lietuvių pilietių registracijos, rašykite visados šiuo adresu:

LITHUANIAN REPRESENTATIVE
370 Seventh Avenue, New York City, N. Y.

K. Ladyga.

Kaip Lietuviai kariavo.

I.

KARAS SU BOLŠEVIKAIS.

"Geriaus vienas blogas vadas, negu dešimts gerų."—žodžiai Napoleono. Ši mintis iškelta anais laikais pasilieka teisinga ir dabarties lietuvių gyvenime. Žvilgterėję į musų karo žygius, kaipo į istorinį faktą, pamatysime, kad ansai Napoleono pasakymas yra ištiesų teisingas.

Gal ne visa visuomenė tinkamai įvertina kovas už nepriklausomybę iki Garaino—Augustavo operacijų. kada mes buvom įsitikinę, jog viskas turi taip vykti, kaip norim. Išdalies gal ir taip: Rusų rašytojas Rusakin'as pasakė: "Pats noras padaro pusę to, ko norima." Bet pamatysim, kad vieno noro nepakanka; prie jo reikia dar žinojimo ir mokėjimo.

Pažiurėkim į musų kovas su bolševikais 1919 m. Kokiose sąlygose tuomet buvo musų kariuomenė, kaip ji augo turėdama prieš save kelias dešimts kartų skaitlingesnį priešą? Bet ji kariavo ir augo.

Kovos prieš bolševikus ėjo dviem grupėm. Viena—kryptimi: Ukmergė-Kurkliai-Leliunai-Utėna-Ežerėnai-Kalkunai; kita—Šaduva-Panevėžis-Kupiškis-Abeliai-Eglaitė-Ilukštas. Šios dvi grupės veikė, galima sakyt, be bendro vadovavimo. Nei vienu Generalinio štabo įsakymu grupės operacijos nesivadovavo, ir kiekviena grupė buvo beveik visai savystovė.

Turėdamos savo tikslu išvyti rusus, grupės veikė viena kitą palaikydamos. Turėjo gal ir nepasisekimų, bet jos atrėmė nevieną priešo puolimą ir nuvijo rusus už Daugavos.

Kada rusų pavojus praėjo, kai kurie asmenys, norėdami nužeminti musų jauną kariuomenę, ėmė pasakot, kad priešas buvęs menkas ir su juo kariauti esą tik juokai.

Taip. Bet kad tiems asmenims butų duotas įsakymas imti tą musų kariuomenę ir stoti į kovą su rusais, neabejoju, kad jie butų atsakę: "Kur su tokia kariuomene galiu eiti? Jeigu norit išvyti rusus, tai duokit to ir to."

Kas ne kariauja, tas vergauja. Stoti į kovą reikėjo. Stota su tuo, ką turėta.

Priešas, kuris mums už vis baisesnis buvo ir daugiausia musų pajėgų įtempimo reikalavo, tai rusai. Tą pilnai patvirtins tie, kurie kariavo su rusais ir kitais musų priešais.

Abi grupės, žygiuojant iki Ežerėnų operacijų, turėjo atidengtus sparnus: viena—dešinį, kita—kairįjį; bet jos mokėjo manevruoti ir nedavė priešui užeiti į užpakalį. Žygiuodamos jos visuomet ėjo pirma savo kaimynų lenkų. Pasislinkus musų kariuomenei į priekį, lenkai tik į antrą-trečią dieną išsilygindavo.

Grupių veikimas iš viršaus buvo beveik nesuderintas, bet siekdamos vieno butino tikslo—išvyti priešą— jos veikė savo nuožiura, kiek leido padėtis, viena kitą palaikydamos. Kiekvienoj grupėj reiškėsi viena valia ir niekas jos nedrumstė.

Jeigu šių dviejų grupių veikimas butų iš viršaus tinkamai derinamas, tai gal butų išėję ir geriau. Bet tiek to.

Kiekvienos grupės vadas buvo tikras savo grupės vadas. Ir jiedu, turėdami užduotį, pavyzdžiui, nukirsti medį, kirto savo kirviais savystoviai: jiems kertant niekas kitas nesiėmė kirvakočio, jie daug kartų savo kirvio ašmenimis pataikė ten, kur norėjo.

Gal grupių vadai buvo talentuoti genijai? Nežinau. Tą pasakys istorija. Bet žinau, kad dabar visuomenės dalis į juos žiuri ne geriausia. Tečiaus tuomet jie atliko savo užduotį, kuri jiems buvo uždėta.

II.

KARAS SU BERMONTININKAIS.

Pažvelgkim į karą su bermontininkais 1919 m. Tuomet vadovybės priešaky buvo generolas Liatukas. Jam teko laikyti frontą prieš rusus, sudaryti frontą prieš bermontininkus ir dalinai prieš lenkus. Tas kariuomenės skaičius, koks buvo rusų fronte, iškeltų naujų gyvenimo reikalavimų nebegalėjo patenkinti. Generolas Liatukas prie sunkiausių sąlygų didino kariuomenę ir statė prieš priešus. Jis buvo susirupinęs gynimo reikalu.

Tuomet svarbiausia užduotis buvo sutremti bermontininkų avantiurą. Į frontą prieš juos (bermontininkus) siuntė žymesnes ir geresnes dalis. Vadovauti frontą prieš bermontininkus pavedė vienam divizijos vadų. Tas vadas valdė frontą pilnai ir savystoviai. Jo prašymai ir reikalavimai padidinti jėgas, duot daugiau ginklų ir tt., vyriausios vadovybės nebuvo atmesti.

Frontas, nors turėjo atvirus sparnus, vienok buvo sutvarkytas gintis ir atėjus momentui, fronto dalis buvo pasiruošiusios pulti priešą. Pirmas ir antras bermontininkų pasisekimas mus pulti buvo atremtas. Bermontininkai gana giliai jau buvo įleidę savo nagus į Latvijos ir Lietuvos dalis. Turėjo, nors gal menkos dvasios kariuomenę, bet skaitlingą ir teknikiniai gerai aprupintą. Pulti juos mums tebuvo galima esant geresnėms sąlygoms.

Po kai-kurio laiko, kada bermontininkam nepavyko paimti Rygą ir kada juos pradėjo gnaibyti latviai, padėtis ėmė keistis. Atremti prie Rygos, bermontininkai tikėjosi bolševikų frontą pasiekti per Panevėžį ir Daugpilį. Savo tikslus bermontininkai tikėjos įvykdyti geruoju su Lietuviais. Jie siuntė savo delegatus į Kauną, pas fronto vadą, bet tai jiems tinkamų vaisių nedavė. Padėtis musų buvo gana rimta. Tą jautė visi. Bermontininkai ruošė antpuolį. Tautų Sąjunga vokiečiams statė vieną, paskui kitą ultimatumą išsikraustyti iš Lietuvos, bet vokiečiai netik nesikraustė, bet dar giliau lindo Lietuvon.

Musų santikiai su vokiečiais-bermontininkais diena dienon ėjo blogyn. Tautų Sąjunga, galų gale, atsiuntė savo atstovus į Lietuvą su generolu Nisseliu priešakyje tikslu iškraustyti bermontininkus iš Lietuvos.

Generolas Nissel'is lapkričio 20 d. įsakė musų vyriausybei, kad kariuomenė nedarytų jokių antpuolių prieš bermontininkus, nes tai trukdysią jų evakuotę, ir pats išvažiavo apžiurėti bermontininkų evakuotę vietoje. Sužinojęs apie tokią padėtį musų fronto vadas pertraukė ryšius su vyriausia vadovybe, kad turėjus sau liuosas rankas, ir 21 d. lapkričio savo iniciatyva, be žinios vyriausios vadovybės, nusprendė paimti Šiaulius (matyt, nevisai tikėjo, kad bermontininkai išsikraustis vien gen. Nissel'io reikalaujami). Visu frontu pradėjo antpuolį. Sparnai žygiavo gana pasekmingai ir sparčiai. Palei Radviliškį musų prišakinėms dalims nepavyko atstumti priešą. Bermontininkai laikėsi ant gana gerų atramos punktų, ir ten buvo geresnė kariuomenė. Puolimu antrą dieną buvo leista kariuomenės atsarga, kuriai po atkaklių kovų pavyko paimti Radviliškis ir atmesti priešą.

Tolimesnis siekis, paimti Šiaulius, jau buvo daug lengvesnis. Sparnai užėjo Šiaulius iš šiaurės ir pietų, tik reikėjo didesnio jėgų įtempimo—ir tikslas jau butų pasiektas. Bet nelaimei, paėmus Radviliškį, atvyko generolo Nissel'io atstovai ir įteikė fronto vadui kategoriją, reikalavimą: tuojaus sulaikyti žygiavimus. Žygiavimas nebuvo sulaikytas. Už kelių valandų fronto vadui buvo įteiktas generolo Nissel'io vardu reikalavimas šio turinio: "Jeigu norit, kad mes tarpininkautume vokiečių pasišalinimui iš Lietuvos, tuojaus atsitraukti ant senųjų vietų." Fronto vadas nenorėjo vokiečių atstovo akyse atmesti tokį Tautų Sąjungos reikalavimą ir tuo įsitraukti viešai į karą su vokiečiais (nes tai, kas atsitiko, buvo aiškinama "nesusipratimu") ir noroms-nenoroms priėmė jį.

Numesti nuo pozicijų, vokiečiai galėjo sutraukti į mušį naujas dalis, ir mes vargiai butume galėję toliau kautis. Musų dalys po trijų dienų mušio, žiemos metu, buvo labai nuvargę ir butinai reikalavo pailsio, o kas svarbiausia—tai stigo šovinių, nes kiek vienas kareivis turėjo tik po 15—20. Gerai, jei Šiauliuose butume jų gavę, bet vokiečiai išeidami galėjo sandelius susprogdinti.

Dabar pažiurėkim. kaip ėjo dalykai toliau. Vokiečiai gavę smugį, jau nebegrįžo į savo senas vietas, ir po kai kurio laiko musų kariuomenės lydimi visai išsikraustė iš Lietuvos. Tikslas buvo pasiektas: bermontininkų išsikraustymas pagreitintas, ir nes netik ką neįsitraukėm su Vokietija į karą, bet ir santikių nesuardėm.

Klausimas, kas butų buvę, jei fronto vadas butų skaitęsis su tais, kurie nuo fronto stovėjo už kelių dešimčių verstų, ir buvo pradėję kištis į fronto vadovavimą?

(Toliaus bus).

Iškepk gerai ir rusvai

Kam nusialsinat kiekvieną dieną kepant karštoje virtuvėje? The New Perfection Oil Cook Pečius suteiks Jums šmagumą už mažus iškesčius—kepimą, taip kad pati motina turės nusistebėti.

Pečius moksliškai subudavotas taip kad šlapgaringas virimas visai negalimas. Iškepus duoną maistu riekti, pyragaičiai buna trapus ir rusvi, ir keikai šviesus ir minkšti.

The New Perfection Oil Cook Pečius vartoja 3,000,000 žmonių. Jie gaunami su 1, 2, 3 ir 4 degtuvų didumo.

Klauskite jusų pardavėjo apie New Perfection Vandens Šildytojus.

STANDARD OIL CO. OF NEW YORK

NEW PERFECTION
OIL COOK STOVE AND WATER HEATER

For best results use Socony Kerosene

MERGOS APVOGĖ KUNIGĄ.

Amerikiečių laikraščiai praneša šitokį atsitikimą. Des Moines mieste kunigas J. R. Fossander nuėjo mokyti mergas doros ant gatvės. Vėliaus jisai kreipėsi į policiją su skundu, kad jį apvogė.

"Kaip arti ji prie tamstos buvo?" paklausė detektivas Petit.

"Well," atsakė dvasiškas tėvelis, "ji sėdėjo pas mane ant kelių ir viena ranka buvo apsikabinus man apie kaklą, o antrą ranką pakišus man po drapanų kuteno mane."

BOMBA SUGRIOVĖ NAMĄ.

Palmerio miestely, netoli Bostono, pereitą nedėldienį sprogo nežinia kieno padėta prie Bucko namų bomba. Namai likos sugriauti, paskui kilo gaisras.

Dr. L. J. Podder
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai. (2)
69 CHAMBER ST., BOSTON.
Telephone: Haymarket 3390

Pamėgink kartą
Ruffle's
Su užregistruotu vaisbaisenkliu Suv. Valst. Patentu Biure.
Naujame mėlyname pakelyje.
Visos trirtos, gamalus užmuilančios ypatybės šiame vaiste idėtos, su priemaiša priimniai švelnaus kvėpalo.
Ruffles yra taipgi pavoikiantis pleiskanų pašalintojas—begaliniai puikus plaukų sutaisytojas, kuris patiks kad ir gražiausiai ypatai.
Aptiekose parduodama po 60c. arba atsiųskite 75c., tad atsiųsime per paštą franko ir laboratorijos.
Butinai reikalaukite tikrojo pakelio. Žiūrėkite, kad butų INKARO vaisbaisenklis.

Dykai!
Kiekvienam prisiųsime 4 fotografijas gražiausių mergių, taipgi katalogą geriausiai padarytų laikrodžių, fonografų ir kitokių daiktų. Rašyk tuojaus įdėdamas kelias stampas del persiuntimo. (27)
PRACTICAL SALES COMPANY
1219 NORTH IRVING AVE.
DEPT. K. CHICAGO, ILL.

Dr. A. J. Karalius
Gydytojas ir Chirurgas
Gydo užsenėjusias ligas vyrų ir moterų; ypatingai lytiškas ligas.
Duoda patarimus sveikatos dalykuose per laiškus.
3303 S. MORGAN ST.
CHICAGO, ILL.
TEL. BULEVARD 2160.

Tel.: Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai ir Rusiškai.
GYDO CHRONIŠKAS IR SLAPTAS LIGAS.
VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 ryto.
Nuo 2 iki 3 dieną.
Nuo 7 iki 8 vakare.
321 HANOVER ST.,
BOSTON, MASS.

Tel. Beach 6933
DR. N. M. FRIEDMAN
SPECIALISTAS VENERIŠKŲ LIGŲ.
VYRŲ IR MOTERŲ.
Taipgi kraujo ligų ir Reumatizmo.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
1069 WASHINGTON ST.
BOSTON, MASS.

Dr. A. Christian
SPECIALISTAS
Kuris specializuoja gydyme chroniškų ir abelnų ligų, lankysis Norwoode sekančiomis dienomis:
SEREDOMIS ir PETNYČIOMIS
nuo 5:30 iki 8 val. vakare.
BRUZGOS APTIEKOJE
ant Antrų lubų.
Jo ligoninė ir didisis ofisas:
401 MARLBOROUGH ST.,
BOSTON, MASS.

BRANGI DOVANA KIEKVIENAM

Po gražią puikią dovaną gaus kiekvienas, kas užsisakys didžiausią lietuvių dienraštį NAUJIENAS vieniems metams ir užsimokės nustatytą prenumeratą. Mažesnės bet taipjau geros dovanos bus duodamos tiems, kurie užsisakys Naujienas pusei metų arba trims mėnesiams.

Dovana No. 2

Naujienų Dovana No. 2 yra gražus nikelinis šveicariškas laikrodėlis nešiojamas ant rankos, su diržuku, vyriškas arba moteriškas. Auksinių daiktų krautuvėse toks laikrodėlis yra parduodamas ne mažiau kaip už $5.50. — Ši dovana yra duodama tiems, kurie užsimoka metinę Naujienų prenumeratą — $7.00. Tarp kitų Naujienų dovanų yra auksinė rašomoji plunksna, sidabrinis laikrodėlis, perkolatorius kavai virti ir tt. Visos dovanos yra neabejotinai geros.

— Reikalaukite dovanų sąrašo —

Naujienų dovanos bus duodamos tiktai iki rugpjučio 1 dienos, 1921 m.

PASISKUBINKITE PASINAUDOTI!

Siųskite tuojaus reikalavimą dovanų sąrašo, kad paspėtumėte pasinaudoti Jums patinkamesnėmis dovanomis, kol jų yra. Savo užklausimus adresuokite šiaip:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių naminių vaistų, šaknų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsisenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strienų, kraujo valimui, nuo uždėfimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Dielių iš Lietuvos ir įvairių šaknų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pašaukiame geriausius daktarus per telefoną uždyką. Todel jeigu norite gaut gerus vaistus ir sučėdyt pinigus, tad ateikite į APTIEKĄ po numeriu
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

DRAUGAI, platinkite "Keleiv'į" tarpe savo draugų, kaipo tikrą darbininkų laikraštį, kaina metams $2.00.

TORAH
GARDŽIAUSIS IR SVEIKIAUSIS GERIMAS

JIS padarytas iš įvairių GYDANČIŲ šaknų ir žolių.
JIS priduoda gerą apetitą prie valgio, sudrutina dirgsnius ir suteikia ramų miegą.
TORAH GALIMA GAUT BILE KURIOJE VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVEJE.
Vartokite TORAH, o persitikrinsite kiek jis priduos Jums sveikatos ir ramumo.
TORAH COMPANY
28 SCHOOL ST., CAMBRIDGE, MASS.

Kodel žmonės išgeltę?

Kaip mašina be elektros negali judėt, taip žmogaus kunas be kraujo butų be gyvasties. Jeigu kraujas yra pertirštas ar perskystas, žmogus yra išgeltęs ir daugiausia išbertas spuogais-votimis.

Tas yra teisybė, ypatingai vasaros metu, nes kraujas yra pilnas nečystybės, kuria surinko laike žiemos. Tuomet žmogus yra silpnas, neturi ambicijos ir pajiegos, pageltęs ir paprastai silpnas. Tas labai kenkia sveikatai ir žmogus išrodo negražus. Tą visą blogumą prašalins Salutaras Biteris. Kaina $1.25. Tukstančiai moterų mums dėkuoja už sugrąžinimą sveikatos, todel mes rekomenduojam moterims, kurios daug kenčia nuo lyties ligų, kad vartotų Reguliatorių del moterų. Kaina $1.00.

O kas yra labai svarbu, taikraujo valytojas, kuris yra taip rei-kalingas, kai alyva mašinai. Kaina $1 Galima gauti Gumbo Lašų, Širdies Lašų, ir daug kitokių gyduo-lių, kurios čia negalima suminėt. Reikalauk musų gyduolių passavo Aptiekorių, o jeigu negali gaut, kreipkis pas mus.

Mes išpildom receptus iš Ame-rikos ir Europos su didžiausia atyda. Reikalauk musų vaistų ir žolių sąrašo. — Siunčiam dykai.

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.
1707 S. HALSTED STR., Dept. 107. CHICAGO, ILL.

Vietinės Žinios

Policmaną atrado kaltu žmogžudystėj.

Prisaikintųjų suolas pripažino, kad policmanas Steinhauser, kuris andai nušovė žmogų del bonkos degtinės, yra kaltas antro laipsnio žmogžudystėj, tečiaus teisėjas paskyrė jam tik 6 mėnesius kalėjimo. Mat, varnas varnui nekerta į akį.

Bylos metu vienas policmanų priėjęs prie prisaikintųjų suolininkų mirktelėjo ir pasakė: "Darykit ką tik galit, kad Steinhauser butų nekaltas." Už tą įsimaišymą tas policmanas gavo 9 mėnesius kalėjimo.

Piktadarybė auga.

Amerikonų laikraščiai su nuoganda pradėjo rašyti, kad pastaruoju laiku pasibaisėtinai ėmė augti ištvirkimas ir piktadaryščių skaičius kas diena vis didinasi. Ištvirkimu čia vadinama stačiai paleistuvingas gyvenimas, kuris pradėjo labai apsireikšti tarpe jaunų vaikinų ir merginų. Moralistai kaltina užtai trumpus moterų andarokus, nemorališkus judomus paveikslus ir slaptą degtinės pardavinėjimą. Pirma jie kaltindavo saliunus ir viešą svaigalų prekybą, o dabar jau verčia bėdą ant "slapto biznio." Išeina, kad svaigalus reikėtų vėl viešai pardavinėti.

Sudegė 6 arkliai.

Lincolno miestely, netoli Bostono, pereitą savaitę sudegė selektmano Donaldson tvartai, su kuriais žuvo 6 arkliai ir viena karvė. Nuostolių ugnis pridarė $15,000.

Gaisras hotelyje.

Hollis hotelyje aną vakarą kilo gaisras iš virtuvės. Kada suvažiavę ugniagesiai paleido savo aparatus, svečiai nusigandę pradėjo bėgti iš hotelio laukan, bet ugnis tuojaus buvo užgesinta.

"Fordžiulajaus" nelaimės.

Šį panedėlį amerikonai šventė savo neprigulmybės dieną, kuri tarp lietuvių geriau yra žinoma "Fordžiulajaus" vardu. Kadangi diena buvo labai karšta, tai tukstančiai žmonių važinėjosi automibiliais, o kiti tukstančiai praleido laiką ant vandens. Kaip visuomet, taip ir šįmet švenčiant "Fordžiulajų" neapsiejo be nelaimių. Northamptone kunigas Polling, važiuodamas automobilium, smogė į stulpą ir visi žmonės, kurių buvo automobiliuje 5, tapo sunkiai sužeisti.

North Adamse tulas Joseph Thomas, važiuodamas automobilium, likos užmuštas ant vietos.

Arlingtone automobilius užmušė 6 metų vaiką.

Swampscott's automobilius užmušė žyduką Mauricą Levitski.

West Hanovery prigėrė Juozas Pleška.

Melrose netyčia persišovė ir mirė Edward Kerr.

Ant Salisbury Beach besimaudydamas jurėse prigėrė Bernard Hartman iš Lawrence'o.

Brightone elektros viela užmušė tulą Sawyerį.

Wakefielde vienai mergaitei užsidegė nuo fajerverkų drapanos ir ji pavojingai apdegė.

Lynn'e keliatas vaikų sulipo ant gluosnio šakos virš prudo ir pradėjo suptis; šaka nulužo ir visi vaikai nukrito su ja prudan. Apačioj maudėsi kelios merginos ir šaka sumušė jas į vandenį. Kiti žmonės jas išgelbėjo.

Neponset ežere prigėrė tulas Robinson.

Gimė 3 kudikiai.

Somervillėj tulą Oną Cunningham aplankė garnys ir ant syk paliko jai 3 kudikius. Retai tokia "laimė" pasitaiko.

Vaikinas "apvogė" merginą.

Trįs metai atgal tulas Stone nupirko savo merginai Elzbietai Belinskiutei deimantinį žiedą ir laikrodėlį ant rankos. Bet mergina dabar atsisakė už jo tekėti ir jis, negalėdamas kitaip atsiimti savo dovanų, paėmė tą žiedą ir laikrodėlį jąi nematant. Belinskiutė apskundė vaikiną už "vagystę," bet teisėjas atrado jį nekaltu ir davė merginai pamokslą: "Jeigu nemanai už vyro tekėti, tai neimk iš jo jokių dovanų."

Pavogė automobilių.

Ant Dorchester avenue aną vakarą vagis pavogė stovėjusį automobilių, ir bėgdamas susikulė su kitu automobilium ant kampo Columbia Road. Kitas automobilius likos beveik visai sudaužytas ir vežėjas mirtinai sužeistas, o vagis pavogtam automobiliuje pabėgo.

Patriotas gavo pusę metų kalėjimo.

George Solley, buvęs "lojalės koalicijos" sekretorius, likos nuteistas pusei metų kalėjimo už netinkamą elgimąsi.

Rado prigėrusį žmogų.

Ties Southamptono gatve anądien atrasta jurėse prigėręs nežinomas žmogus. Skenduolis galėjo but apie 42 metų amžiaus.

Užpuolimas.

East Bostone plėšikai aną vakarą buvo užpuolę žydelio Goldšteino krautuvelę po Nr. 133 Putnam st. Nusigandęs žydas pradėjo šauktis pagelbos. Šauksmas išgąsdino plėšikus ir jie nieko neimdami leidosi bėgti, tečiaus bėgdamas vienas banditų rėžė žydui švino "paipa" per galvą ir perskėlė jam smegeninę.

Beprotis užsimušė.

Westboro bepročių prieglaudoj buvo šitoks atsitikimas. Tulas Raffelę Toguacci, kapodamas kieme malkas, davė kirviu galvon kitam bepročiui ir užmušė jį. Paskui jis įlipo medin ir šoko nuo viršunės žemėn, ant vietos užsimušdamas.

"Vajaunas" vytis.

Vienas lietuviškųjų vyčių, kuris turi So. Bostone ant 4th streeto savo namą, pradėjo pereitos subatos naktį šaudyt iš revolverio ir kelios kulipkos susmigo į kaimyno sieną. Sakoma, kad jis šovęs savo įnamį, kuris gyvena ant viršutinių lubų jo name, bet nepataikė jam, bet į šale stovintį kaimyno namą, nes buvęs pusėtinai išsigėres (mat jis priguli prie "pilnųjų blaivininkų," kurie geria po "pilną").

Piktumas tarpe jų kilęs del šnapso. Mat, tas "vajaunasis" vytis vedąs "munšaino" biznį ir esąs labai karštas žmogus. Del menkniekio jisai sukelia didžiausį lermą. Ir įsigėręs jisai susipyko su savo įnamiu. Tas pagrumojo jam įskusiąs jį policijai. Už tą grumojimą šis ir pradėjęs šaudyt.

Reporteris.

Paliko ant South Stationo kudikį.

Į moterų kambarį ant So. Stationo įbėgo aną vakarą moteris su kudikiu ant rankų ir paprašė vienos merginos, kad jį palaikytų tą valandelę. Padavus kudikį, nepažįstama moteris greitai išbėgo ir daugiau jau nebegrįžo.

Išvažiavimas ant jurių.

So. Bostono ir Cambridge'aus socialistų kuopos rengia suvienytomis spėkomis išvažiavimą ant jurių 24 liepos. Laivas išplauks iš So. Bostono nuo Public Landing apie 10 valandą ryto ir plauks apie valandą jurėmis. Paskui žmonės išlips ant žalios salos, kur visą dieną žais ir maudysis. Vakare tuo pačiu laivu visi griš namo. Gert ir valgyt galima bus gauti ten pat, bet kas norės, galės ir savo nusivežt. Kaina—$1.00 ypatai. Tikietų galima gauti "Keleivio" redakcijoje, o Cambridge'uje pas Vinciuną ir Cambridgeporto kooperacijoj.

Laisvamanių susirinkimas.

Laisvamanių 30 kuopos mitingas atsibus "Keleivio" name ateinančią pėtnyčią, 8 liepos, 7:30 val. vakare. Visi nariai kviečiami atsilankyti. **Komitetas.**

Pranešimas.

East Cambridge'aus Lietuvių Kooperacija rengė ant 3 d. Liepos pikniką, bet kadangi matėsi, kad 3 liepos lis, todel pikniką perkėlė ant ateinančios nedėlios

10 Liepos, ant Bučinsko pievos, Bedford, Mass.

Todel malanėkite pasirengti ir visi dalyvauti sekančioj nedėlioj nuo 9 ryte.

Kviečia Lietuvių Kooperacija

Važiuot reik sekančiai: Nuo Harvard Skvėro imkite kara ARLINGTON HEIGHTS, o iš ten imkite Lexington karą ir važiuokit iki Summer st. Išlip pamatysite ženklus kur eiti, nes visai netoli nuo Summer st. Kurie važiuos trokais, tai vienas trokas (kooperacijos) išeis 10 val. prieš pietus nuo URBONO krautuvės 877 Cambridbe St., o kitas 12 v. nuo tos pačios vietos.

Parsiduoda dailus namas.

Dviejų šeimynų namas, garažas, dailus sodas.

Platesnių žinių galima gauti "Keleivio" redakcijoj.

REIKALINGOS TARNAITES prie lebelno stubos darbo per vasarą ant Nantasket Beach ir per žiemą Roxbury. Biznio telefonas E. Boston 930.

REIKALINGAS NAMO PRIŽIURĖTOJAS (Janitor), kuris suprastų apie steam boilerį. Kreipkitės pas Fotografą GEO C. STUKAS.
453 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIS DENTISTAS
Dr. M. V. Casper
(KASPARAVIČIUS)
425 Broadway, priešais paštą.
SO. BOSTON Tel. So. Boston 823
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12
Nuo 1 iki 5 Nuo 6:30 iki 9

Tel. Haymarket 4154
Gyvenimo Tel.: Cambridge 6093.
DR. AL. FIDERKIEWICZ,
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Specialistas Slaptų ligų.
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3, nuo 5 iki 7:30
Šventadieniais nuo 10 iki 1.
81 CANAL ST., BOSTON.
Room 215 ir 216.

Tel. S. B. 2488.
Dr. J. C. Landžius Seymour
LIETUVYS
Gydytojas ir Chirurgas.
506 Broadway & G st.
SO. BOSTON, MASS.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.
Pranešimas Del Moteriu.
Ne niekniekiaukit su savą sveikatą nesirupinant ape tą neregulariskumus netvarką, kurias buna prežaščiu daugumo jusu kentejimu. Gaukite pas sava Aptiekoriaus
SEVERA'S Regulator
(Severo Regulatoriu). Kuris yra ypatingas vaistas, priduodąs stiprumo. Rekomenduotas yra dėl pataisymo tu ypatingu silpnumu, netvarku ir neregulariskumu, kankinančiu moteres.
Prekė $1.25.
Pardavinetas Aptiekose visur.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. So. Boston 506-W
DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVYS DENTISTAS.
VALANDOS Nuo 9 iki 12 dieną.
Nuo 2 iki 9 vak.
NENELIOMIS iki 1 v. po pietų.
Seredomis iki 12 dieną.
Ofisas "Keleivio" name
251 Broadway, tarpe C ir D st.
SO. BOSTON, MASS.

RUSAS DAKTARAS
N. GLEBOW
ĖJO MOKSLUS EUROPOS UNIVERSITETUOSE
SPECIALISTAS VENERIŠKŲ IR KRAUJO LIGŲ.
884 MAIN STREET
CAMBRIDGE, MASS.
Priėmimo valandos: nuo 1 iki 2 po pietų ir nuo 5 iki 7 vak.
Nedėldieniais ir šventadieniais tik nuo 1 iki 2 po pietų.
Kitas ofisas:
428 CENTRE STREET
JAMAICA PLAIN, MASS.
Priėmimo valandos: nuo 9 iki 10 val. ryte.
Telefonai:
Jamaica 3150
Cambridge 8175-J

MASS. AVE. GARAGE, Inc.
J. MATHUS, TREAS.
PIRMUTINIS LIETUVIŲ GARAŽIUS
Parsamdome automobilius uždengtus ir atvirus ant valandų, dienų ir ant ilgesnio laiko, labai pigia kaina.
Parduodame naujus ir pertaisytus automobilius.
2353 MASS. AVE.,
NO. CAMBRIDGE, MASS.
Telephone: Camb. 2593.

PRANAS JONAITIS.
Pentina ir išbaltina namus, ir pataiso viską kas tik reikalinga.
Darbas užtikrintas, kaina prieinama. (29)
Namų adresas: 565 6-th St.
Ofisas: 332 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

LIETUVYS GRABORIUS
Patarnauju prie numirusių kuogražiausiai: pigiai ir greitai. Viską padarau pagal žmonių norą. Aš galiu pribut greičiau negu kiti, nes mano automobilius visados stovi prie ofiso ir namų durų. Todel Bostono ir apielinkės lietuviai reikalui esant kreipkitės pas mane ypatiškai arba per telefoną.
Petras Akunevičius
Ofisas: 258 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: So. Boston 381
Gyvenimo vieta: 702 E. 5th St.
Tel. So. Boston 1891-M.

AR JUSŲ STOGAS PATAISYTAS?
Apskaitliavimą duodu ant visokių stogų (rufų) pataisymų. (33)
JOHN MARTIN & CO.
63 GATES ST.,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. 184-M. Uždėta 1886.

ELIHU D. STONE
Representantas ir jo brolis
LOUIS G. STONE
ADVOKATAI ir TIESŲ ATSTOVAI.
Veda provas civiliškas ir kriminališkas.
66—67 Journal Building
262 WASHINGTON STREET,
BOSTON, MASS.
Tel. Main 3334

Roosevelt Development Co.

INKORPORUOTA PAGAL TIESAS MASSACHUSETTS VALSTIJOS.

KOMITETAS IR DIREKTORIAI

Komitetas:

Prezidentas, Francis P. Rock
Vice-Prezidentas, Kazimer Šidlauskas
Iždininkas, Henry N, Hayward
Sekretorius, Anthony E. Miller

Direktoriai:

Francis P. Rock, Boston, Mass.
Prezidentas, City Rubber Co.
Prezidentas ir iždininkas Mt Pleasant Contracting Co.
Kazimer Šidlauskas, Boston, Mass
Direktorius, South Boston Trust Co.
Vice-Prezidentas, Baltic States Finance Corp.
Henry N. Hayward, Boston, Mass.
Civilis Inžinierius
Direktorius, Central Construction Co.
Inžinierius Patarėjas, Mt. Pleasant Contracting Co.
F. J. Bagočius, Boston, Mass.
Advokatas
Direktorius, Baltic States Finance Corp.
Nacionalis Sekretorius, American Lithuanian Board of Trade and Industry
Direktorius, Boston Investment Mfg. Co.
F. J. Bagočius Generalis Patarėjas.

PAAIŠKINIMAS.

Visa musų šalis yra penkis metus užpakalyje jos normališko namų reikalingumo ir visos galimybės turi but ir bus dedamos per ateinančius dešimts metų, kad pasiekt normalį visokių namų reikalingumą.

Dabartiniu laiku šita namų stokos padėtis netik nesigerina, bet eina vis blogyn. Kad pagelbėt šiam blogam padėjimui ir surasti lengvą budą namų budavojimo pagreitinimui, grupa gerai žinomų žmonių suorganizavo **ROOSEVELT DEVELOPMENT COMPANY.**

Jie proponuoja gelbėt budavotojams suteikiant jiems paramą, taipgi per artimą bendradarbystę gelbėt išrišti jų statymo problemas.

Pastaraisiais keliais metais statymo paskolos praktiškai negalimos buvo gauti, nors budavotojai visuomet pasirengę mokėt augštus nuošimčius.

Taupymo bankai duoda ant ilgo laiko paskolas už žemus nuošimčius. Vienok jie neduoda laikinos paskolos ant budavojimo, nors toji paskola taip **lygiai saugi,** kaip ir įdėtas kapitalas.

ROOSEVELT DEVELOPMENT COMPANY yra užčarteriuota daryti abelną Bankinį Biznį ir specializavusi duoti paskolas ant trumpo laiko notų, kas duoda progą pinigams sugrįžti greitai.

VALDYMAS.

Valdymas **ROOSEVELT DEVELOPMENT COMPANY** yra rankose augšto karakterio vyrų, kurie turi gerus norus ir didelį patyrimą savo darbe. Organizacija yra perdėm stipri ir suorganizuota del nuolatinio gyvavimo.

UŽDARBIS.

Pasiremiant patyrimu, valdyba tikisi turėti už įdėtus pinigus uždarbio tarp 25 ir 30 nuoš. per metus, tai daug didesnis pelnas, negu jųs galite gauti kur nors kitur.

KAPITALIZACIJA.

Akcijos:

Preferred (paaugštintos) 8 nuoš. Cumulative ($10.00 už akciją) $300,000.

Common 25,000 akcijų (be kainos).

Šias akcijas (šėrus) siulo pirkti

DEVONSHIRE INVESTMENT COMPANY

161 DEVONSHIRE ST., BOSTON, MASS.

Pinigų Kursas Nupuolė

Kurie norite siųsti pinigus Lietuvon, siųskite tuojaus, nes dabar yra gera proga.

Parsiunčiame iki artymiausios Lietuvoje paštos

už $15.75—1000 Auksinų

Mums galite prisiųst Money Orderiu arba čekiu, arba kreipkitės ypatiškai.

Norintiems keliaut Lietuvon

MES REKOMENDUOJAME ČIONAI PADUOTUS LAIVUS, NES TAI YRA DIDŽIAUSI LAIVAI PASAULYJE.

Išplaukia iš New Yorko sekančiose dienose:

Liepos 16, OLYMPIC 6 dienas pro Southampton į Antwerp $121.50
Liepos 26, AQUITANIA 6 d. pro Southampton į Antwerp $121.50
Liepos 30, BERENGARIA 6 d. pro Southampton į Liepojų $145.
Liepos 30, ROTTERDAM 8 d. tiesiog į Rotterdamą $121.50
Rugpiučio 3, ADRIATIC 7 d. pro Southampton į Antwerp $121.50
Rugpiučio 9, NEW AMSTERDAM 8 d. tiesiog į Rotterdamą $121.50
Rugpiučio 11, MAURETANIA 6 d. pro Southampton į Ant. $121.50
Rugpiučio 13, OLYMPIC 6 dienas pro Southampton į Antw. $121.50
Rugpiučio 20, LAPLAND 8 d. tiesiog į Antwerpą $121.50
Rugpiučio 31, ADRIATIC 7 d. pro Southampton į Liepojų $145.00
Rugsėjo 3, ROTTERDAM 8 d. tiesiog į Rotterdamą $121.50
Rugsėjo 3, OLYMPIC 6 dienas pro Southampton į Antwerp $121.50

Pasiskirkite bile dieną kada parankiausia yra Jums išvažiuot ir praneškite BALTIC STATES FINANCE CO., prisiųsdami rankpinigių $25.00, o mes pasistengsime, kad Jums ar Jusų šeimynai butų užtikrinti geriausi kamoariai.

Kreipkitės laišku arba ypatiškai.

Baltic States Finance Co.

LIETUVIŲ BANKINĖ ĮSTAIGA

357 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 1061.

So. Boston Trust Co.

DOVANOS!

Šiuomi kreipiame Lietuvių domą kad **SOUTH BOSTON TRUST CO.** lietuviai Direktoriai ir šėrininkai skiria dovanas tiems, kurie atves į minėtą Banką didesnį skaitliu naujų depozitorių per **ŠIUOS DU MĖNESIU,** š. m.

Dovanos skiriamos sekančiai: **pirma dovana $50.00 auksu; antra dovana $25.00; trečia —$10.**

Depozitus gali padėt pradedant nuo dolerio iki didžiausios sumos. Taigi, kas nori laimėt šias dovanas, malonėkit užsiregistruoti pas šias ypatas: M. Venį—bankoje, K. Šidlauską—aptiekoje, A. Ivaškevičių, F. J. Bagočių ir J. G. Gegužį.

So. Boston Trust Co. yra viena iš seniausių ir saugiausių Bankų Bostone. Įsteigta 1891 m. Turi suviršum 3½ miliono depozitų ir turi perviršio $300,000.00.

SOUTH BOSTON TRUST CO.

474 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Jos A. Maynard, prezidentas; K. Šidlauskas, Vice-prezidentas.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ
APTIEKA

Visokie Receptai, nežiurint ar jie yra Amerikos ar Europos daktarų, išpildomi teisingai.

Per daugelį metų praktikos, gerai susipažinome su lietuvių visuomene ir sužinojome kokie vaistai daugiausiai žmonėms reikalingi ir kaip jie turi but pritaikyti musų žmonėms.

Mes partraukėmė iš Lietuvos visokių gydančių žolių, šaknų ir žievių, tai yra geriausi vaistai nuo paprastų ligų. Parašykit mums nuo ko jums vaistai reikalingi, o mes žinosime ką prisiųsti.

Vaistai Kraujo Valymui, už bonką ..... $1.50.
Lietuviška Trejanka, pakelis ..... 50c.
Nuo Pleiskanų ir Slinkimo Plaukų ..... $1.25.
Plotkelės nuo Šalčio ir Grippo ..... 50c.
Perfumai ..... $5., $4., $3., $2., $1.
Muilai ..... 50c., 25c., 15c., 10c.

Ir daugeli kitokių vaistų užlaikome, kurių prisiunčiame pareikalavus.

Mes esame įgaliotiniai Lietuvos Akcijinės Bendrovės "VAISTIJOS" ir užlaikome visus jų preparatus.

Klausiant ko nors, pridėkite paštos ženklėlį atsakymui.

K. ŠIDLAUSKAS
PROVIZORIUS
373 BROADWAY, Kampas E st., SO. BOSTON, MASS.